

Ohjelma 10.5.2021

Taloustorstai

- 9:30 **Tervetuloa ja ajankohtaiset** / Minnamaria Korhonen
- 9:35 **Kuntatalousohjelma** / Minna Punakallio
- 10:05 **Valtionosuudet 2022** / Olli Riikonen
- 10:25 **Sotelaskelmat** / Mikko Mehtonen
- 10:45 **Ostolaskudatan avaamisohje** / Elisa Kettunen, Marja-Liisa Ylitalo, Irene Malmberg, Porvoo ja Mika Hänninen, Hansel
- 11:10 **Talousraportoinnin asetus - tärppejä lausunnon antamiseen** / Minnamaria Korhonen ja Marja-Liisa Ylitalo
- 11:30 **Kuntien investointien merkitys kuntataloudelle** / Eero Laesterä, FCG
- 11:50 **Asiaa taloustavarasta -haaste**
- 11:55 **Näkemiin ja seuraava Taloustorstai**

**KUNTA
LIITTO**

**Koko maan ja
kuntakohtaiset
veroennustekehikot
julkaistaan keskiviikkona
12.5.2021**

Kuntatalousohjelma ja muuta ajankohtaista

Taloustorstai 10.5.2021

@MinnaPunakallio

Yle-uutiset 12.8.2020
(budjettiriihi)

”Matti Vanhanen: Menokehyksiin palaaminen 2022 on tärkein viesti luottoluokittajille, jotka arvioivat Suomen velan takaisinmaksukykyä. Se viestii Suomen toiminnan ennustettavuudesta.”

Ylen kysely: Keskustan ja RKP:n kansanedustajat haluavat kehysriihestä sopeutuspäätöksiä – SDP, vasemmistoliitto ja vihreät: Ei leikkauslistoille

Lähde: Yle, 6.4.2021

Hallituksen kehysriiheen lähdettiin erittäin vaikeista lähtökohdista. Menokehys vs. hallitusohjelma vs. korona

@MinnaPunakallio

**“Kevään
kuntatalousohjelmaan
ja JTS:ään liittyvät
ennusteet julkaistaan
KE 12.5.2021.”**

Toimintaympäristö

Talouskatsaus pääekonomistin palstalla

[↑](#) / [Talous](#) / [Pääekonomistin palsta](#)

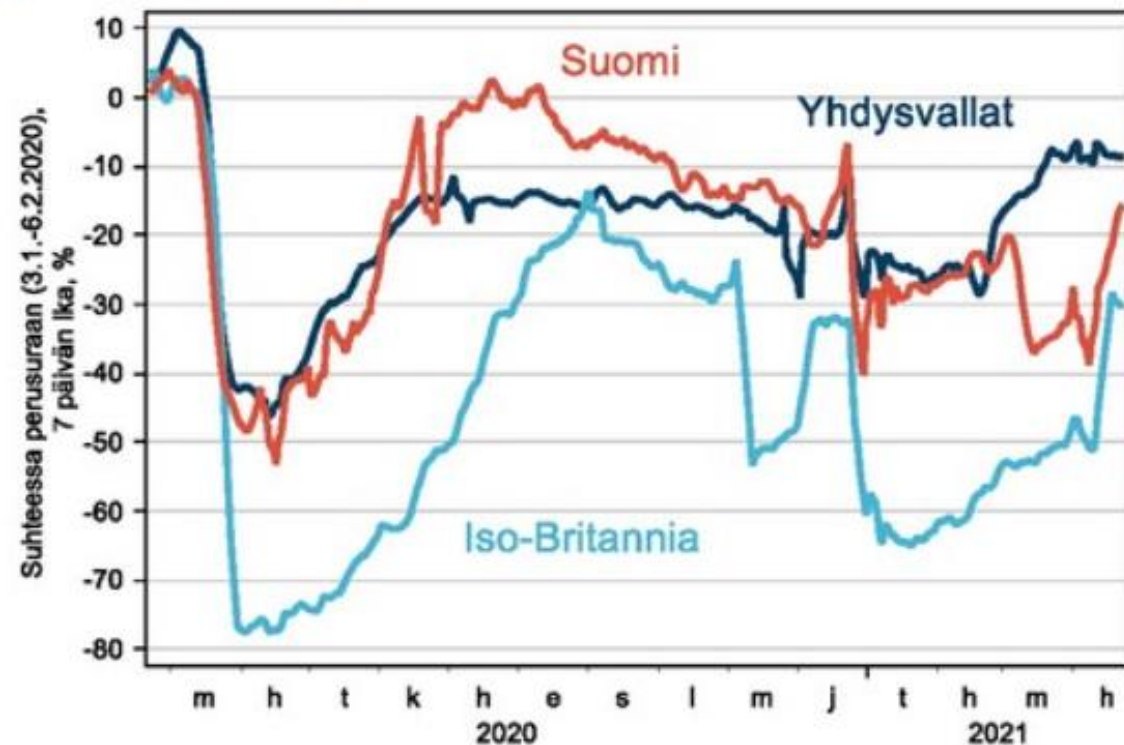
/ Talousennusteet säteilevät, mutta elvytys ei nosta Suomea investointilamasta

Talousennusteet säteilevät, mutta elvytys ei nosta Suomea investointilamasta

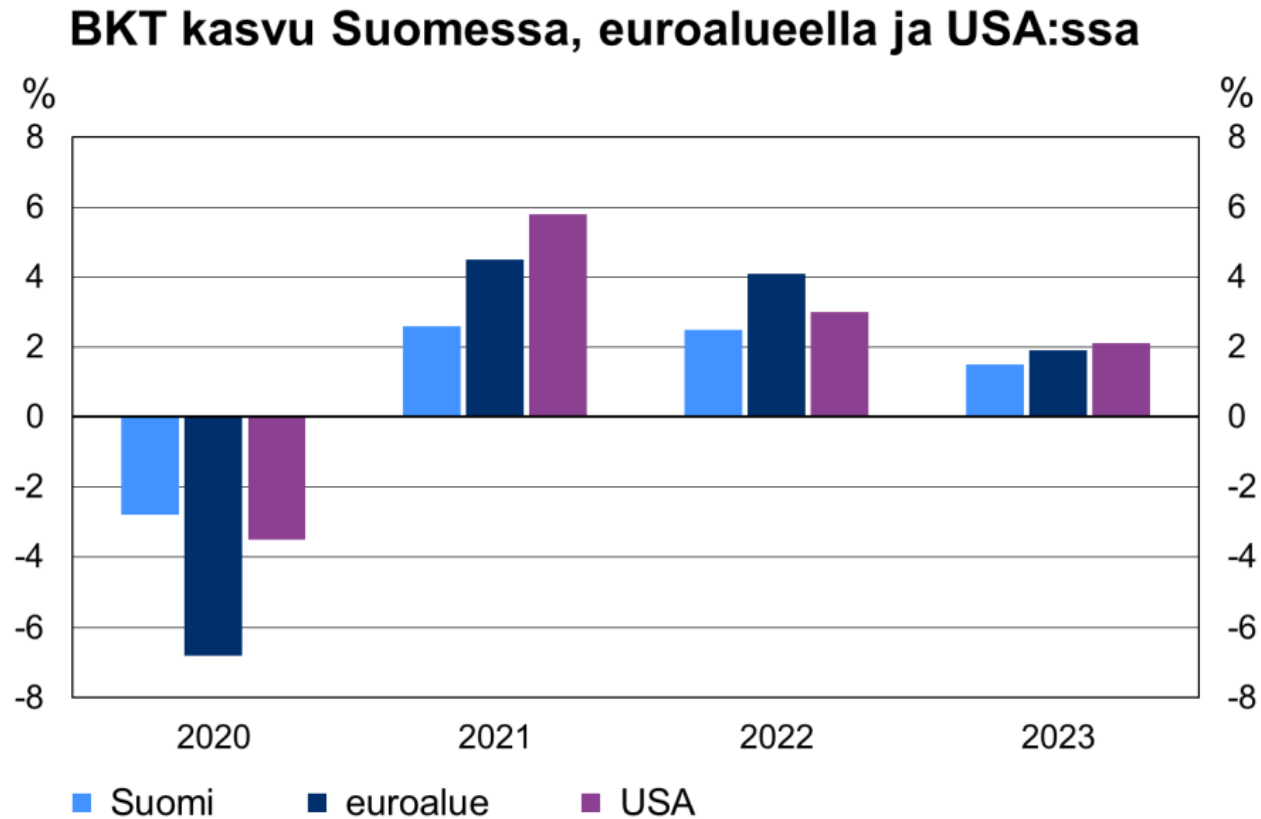
Rajoitustoimia puretaan ja taloudet avautuvat

Ihmisten vähittäiskauppaan ja vapaa-ajan palveluihin liittyvä liikkuminen

Lähde: Macrobond

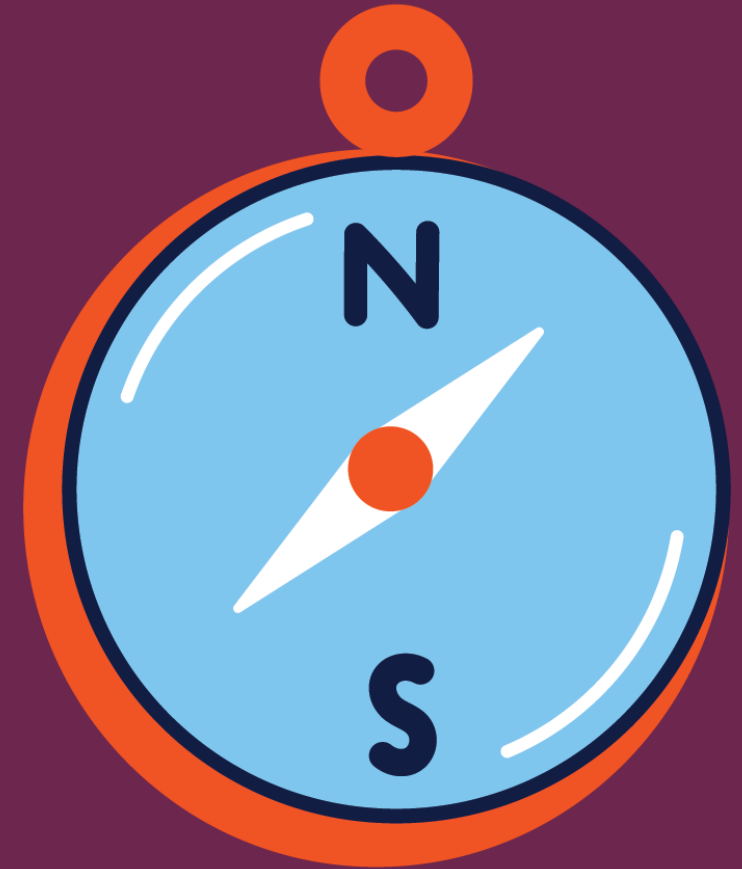
Suomen talouskasvu jää verrokkimaista

Lähde: Taloudellinen katsaus kevät 2021, VM

**Toimintaympäristön
kasvunäkymät vahvat
2021–2022, mutta
juhlat loppuvat sen
jälkeen.**

@MinnaPunakallio

Riihipäätökset keväällä 2021

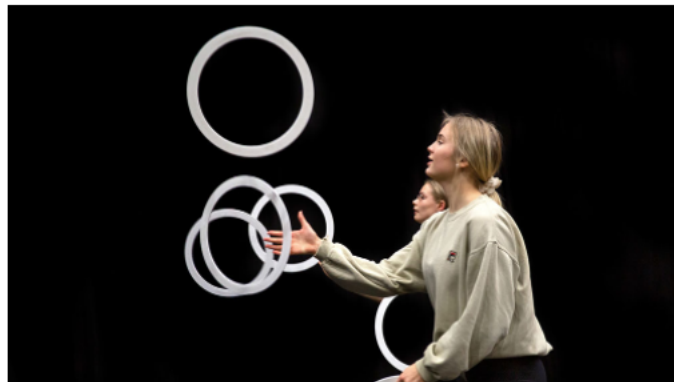
Kehysriihessä päätettiin 231 miljoonan euron tuesta tapahtuma-alalle

Hallitus linjasi tukipaketista kulttuuriin, taiteeseen, liikuntaan ja tapahtuma-alalle

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Työ- ja elinkeinoministeriö, Valtioneuvoston viestintäosasto, Valtiovarainministeriö

🕒 21.4.2021 17.33

TIEDOTE 252/2021

Hallitus linjasi tukipaketista, joka kohdennetaan kulttuurille, taiteelle, liikunnalle ja tapahtuma-alalle. Paketilla tuetaan kulttuurin, taiteen, liikunnan ja tapahtuma-alan elpymistä pandemiasta. Tavoitteena on tukea sisällöntekijöitä ja samalla luoda edellytyksiä järjestäjille, jotta alalle syntyy työtä ja ihmisille mahdollisuuksia osallistua tapahtumiin, kun yhteiskunta avautuu. Tukipaketin suuruus tulee olemaan 230,86 miljoonaa euroa, ja se sisältyy

toiseen lisätalousarvioesitykseen. Lisätalousarvioesitys annetaan eduskunnalle 29. huhtikuuta.

Kehysriihessä linjattiin myös lasten ja nuorten lisätuesta

- Koronaepidemian leviämisen hidastamiseksi toteutetuilla rajoituksilla on kielteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten oppimistuloksiin, hyvinvointiin ja yhdenvertaisuuteen. Hallitus toteuttaa laaja-alaisen toimenpidekokonaisuuden vaikutusten lieventämiseksi. Kokonaisuuden määrärahat sisällytetään vuoden 2021 kolmanteen lisätalousarvioesitykseen.
- Rahoitusta kohdennetaan mm. oppimisvajekokonaisuuteen sekä nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluihin pääsyn nopeuttamiseen ja niiden saavutettavuuden ja saatavuuden parantamiseen. Kokonaisuudessa huomioidaan myös perheiden tuen tarpeet.

Kehysriihimateriaalit julkisia 12.5., nyt käytettävissä katsaus kuntapäätöksistä

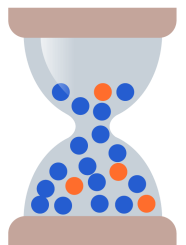
[🏠](#) / [Talous](#) / Pääekonomistin palsta

Voit seurata minua Twitterissä [@MinnaPunakallio](#) [🔗](#).

Vaikea kehysriihi vie eteenpäin hallitusohjelman uudistuksia - kuntapäätökset torjuntavoitto

5.5.2021: Hallitus saavutti kevään puoliväliriihen linjauksista [päätökset](#) [🔗](#) torstaina 29. huhtikuuta peräti 9 päivää kestäneiden neuvottelujen jälkeen. Kehysriihineuvotteluja vaikeutti se, että hallitus on sitoutunut ohjelmassaan hyvin merkittäviin pysyviin ja kertaluonteisiin menojen lisäyksiin, eikä loppuhallituskauden menokehyksen tiukkuus mahdollistanut enää kaikkia toivottuja menolisäyksiä.

[Lue koko katsaus](#)

TE-palveluiden siirto kuntiin oli kehysriihen keskeisin työllisyystoimi

- Hallitus on aiemmin päättänyt toimenpiteistä, joilla tavoitellaan 31 000–33 000 lisätyöllistä.
- Puoliväliriihessä päätettiin työllisyystoimista, jotka tuovat valtiovarainministeriön arvion mukaan runsaat 10 000 lisätyöllistä vuosikymmenen loppuun mennessä. Niistä keskeisin on työllisyyspalveluiden siirtäminen kuntien vastuulle ja niiden rahoitusmallin uudistaminen vuonna 2024. Kuntakokeilulle jatko siihen asti. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennetaan sekä työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoinnin välinen kytkös poistetaan.
- Muita: työperäinen maahanmuutto, jatkuva oppiminen työikäiselle väestölle
- Lisätietoa työllisyystoimista hallituksen kehysriihitiedotteen liitteessä 1 (luku 2)

Finanssipolitiikan linja on 2022-2025 elvyttävä

Valtio, mrd. euroa	2021	2022	2023	2024	2025
Tulot, pl. lainanotto	53,9	56,2	68,1	70,2	71,9
Menot	65,9	63,8	77,0	77,4	78,6
Alijäämä	-12,0	-7,6	-8,9	-7,1	-6,7

- BKT kasvaa runsaat 2 ½ % 2021. Tulevina vuosina kasvua tukee koronapandemian väistyminen ja globaali elvytys
- Menokehykset ylitetään sekä vuonna 2022 että 2023. Koronan välittömät kustannukset korvataan kehyksen ulkopuolisina menoina.
- Sote-uudistus vuonna 2023, kehyksessä alustava arvio Suomen kestävän kasvun ohjelmasta.
- Valtionvelka suhteessa BKT:hen kasvaa kehyskauden. Velkasuhde taittuu 2020-luvun puolivälissä

Hallitusohjelman menolisäykset, lakisääteiset menot ja muut sitoumukset eivät mahtuneet menokehyksiin

- Menokehykset ylitetään vuonna 2022 noin 900 miljoonalla eurolla ja 2023 noin 500 miljoonalla eurolla
 - Kuntien peruspalvelujen valtionosuuskorotukset yksi kehysylityksen syy
 - Valtava ongelma, jos kehys ei varaudu automaattisesti lakisääteisiin muutoksiin
 - Rahoituskohdennukset Suomen kestävän kasvun ohjelmaan käsitellään pääsääntöisesti erillisenä menokokonaisuutena ohjelmaan liittyvän epävarmuuden vuoksi.
- Vuodelle 2022 kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja noin 300 milj. euroa. Yhteensä tulevaisuusinvestointien määrä noin 2 miljardia euroa 2020-2022
- Hallitus päätti noin 370 miljoonan euron menosopeutuksesta vuodelle 2023. Menosopeutus kohdennetaan hallinnonaloittain. Isoimmat leikkaukset kohdentuvat LVM:n hallinnonalalle. Koulutuksesta ja etuuksista ei leikata.

**“Menokehysten ylitys mahdollisti sen,
että suurimmat kuntien
valtionosuusleikkaukset poistuivat
säätytalon pöydältä.”**

**“Kehysriihi vei eteenpäin
kaikkia hallitusohjelmassa
sovittuja linjauksia.
Syksyn työllisyys-,
ilmasto- ja
kestävyysasioita.”**

Kuntatalouden ennuste

Uudet ennusteet vuoteen 2025 asti julkaistaan 12.5.2021.

- Kansantalouden ennuste
- Kuntatalouden kehitysarvio kuntien kirjanpidon mukaan sekä paikallishallinnon ennuste kansantalouden tilinpidon mukaan
- Ennusteet peruspalveluiden hintaindeksille sekä ansiokehitykselle ja muille indekseille
- Sotu-maksuennusteet
- VM on sisällyttänyt julkisen talouden suunnitelmaan sote-uudistuksen vuodelle 2023. Sote-uudistukseen liittyvät kuntien rahoituslaskelmat julkaistaan myös 12.5.2021

Mihin suuntaan kuntatalouden ennuste muuttuu? Arviointia.

- Suhteessa edelliseen syksyn ennusteeseen kuntatalouden ennuste muuttuu rajusti vuodesta 2023 lähtien sote-oletuksen vuoksi. Oletus poistaa ikääntymiseen liittyvät laskennalliset paineet kunnilta ja kohentaa sektorin loppuvuosien ennusteita. Ennuste on painelaskelma.
- Lähivuosien ennustetta suhteessa syksyyn kohentaa myös kuntatalouden oletettua parempi kehitys vuonna 2020
- Koronaepidemia näkyy kuntatalouden ennusteessa erityisesti 2021. Hallitus on varautunut kompensoimaan epidemian kustannusvaikutuksia. Osa avustuksista valuu vuodelle 2022.
- Vuodesta 2021 tulee vahva: Elpyvä kansantalous, korotettu yhteisöveron jako-osuus, korkea valtionavustusten taso, myös menot nousevat
- Vuoden 2022 tulee hankalampi: Tulopuoli heikkenee, erityisesti toimintatulot, menot?

**“Julkisen talouden
tila on korona-
elvytyksen ja
laajenevien
velvoitteiden
vuoksi erittäin
heikko.”**

“Kaikkia hallitusohjelman tavoitteita ei saada mahtumaan kehyykseen tulevina vuosina.

Lue uudet ajatuksen pääekonomistin palstalta 12.5.2021 jälkeen.”

Kiitos.

Minna Punakallio

+358 9 771 2095

minna.punakallio@kuntaliitto.fi

[@MinnaPunakallio](https://www.instagram.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi

Kuntien valtionosuudet 2022

Viimeistä kertaa sote-rahat kunnille!
...tai toiseksi viimeistä
...tai...

Olli Riikonen, erityisasiantuntija

olli.riikonen@kuntaliitto.fi

Puh. 050 477 5619

RiikosenOlli @twitter

Kehysriihen kuntapäätökset

Hallituksen kehysriihilinjaukset

- Kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien tasoa nostetaan kehyksessä n. **246 miljoonaa euroa** vuonna 2022.
- Kustannustenjaon tarkistuksen menettelyä tarkennetaan. Laskentatavan muutos täsmennetään valtionosuuslakiin syksyllä 2021.
- 2023 lukien kunnille kohdennetaan lisäystä n. **50 miljoonaa euroa**. Vuoden 2023 tasossa on huomioitu 24 miljoonan euron sopeutuksen kohdennus.

Linjausten tulkintaa

- ***Kehyskaudella tehdään indeksikorotukset → +2,2 % v. 2022***
- Hallituksen vos-summien taustatekijät ovat epäselvät. Vuoden 2022 korotus asettuu lähelle perinteisellä mallilla tehtyä kustannustenjaon tarkistusta.
- Kiky-vähennys (**noin 250 milj. euroa**) jää pysyväksi
- Kustannustenjaon tarkistusmenettelyä uudistetaan.
- Vuoden 2023 kuntien valtionosuuksiin kohdistuu 24 milj. euron sopeutus.

Milloin ja miten kuntakohtaisia laskelmia?

- Kuntatalousohjelma julkistetaan keskiviikkona 12.5. – VM:n webinaari klo 13
- Näppituntuma, että valtionosuudet kasvavat koko maan tasolla tähän vuoteen verrattuna indeksitarkistuksen verran
- VM julkaisee itse kuntakohtaiset ennakkolliset valtionosuuslaskelmat peruspalveluiden valtionosuuksien osalta
- Kuntaliiton sivuille tuotetaan kuntakohtaiset laskelmat aiempaan tapaan huomioiden sekä VM:n että OKM:n kautta tulevat valtionosuudet – heti kun mahdollista
- FCG:n talous- ja veroennustepäivässä 17.5. lisää

Kuntien valtionosuusrahoitus 2021

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)

Sote, perusopetus, varhaiskasvatus, kirjasto, kulttuuri ja taiteen perusopetus.

Laskennalliset kustannukset 27,7 mrd. € = 5040 €/as.

Kunnille tuloutetaan peruspalvelujen vos 7,65 mrd. € (sis. verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus) + verotulomenetysten kompensaatiot 2,36 mrd. €.

IKÄRAKENNE N. 70 %
19,3 MRD. € = 3509 €/AS.

SAIRASTAVUUS N. 24 %
6,5 MRD. €
= 1200 €/AS.

MUUT
TEKIJÄT
N. 7 %
1,8 MRD. € =
327 €/AS

KUNNAN OMARAHOITUSOSUUS 20 592 887 444 € = 3747,29 €/AS.
(SISÄLTÄÄ VEROTULOMENETYSTEN KOMPENSAATION)

+/-

Lisäosat: syrjäisyys, saamen kotiseutu, työpaikkaomavaraisuus

+/-

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 792 223 406 €

+/-

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset

= Kunnille maksetaan
9 758 538 130 € = 1776 €/as.

Opetus- ja kulttuuritoimen
valtionosuus (OKM)

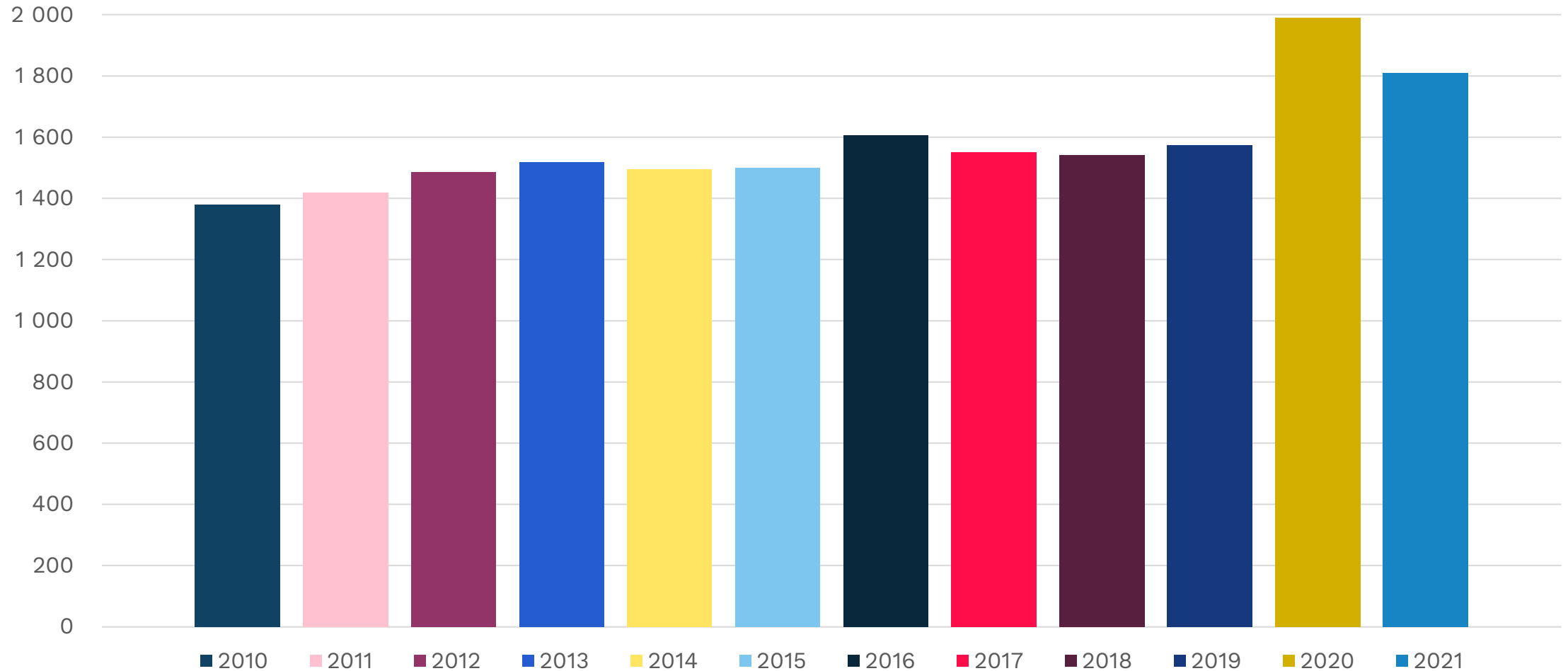
Kunnille nettona
-60 milj.€

**KUNNAN
OMARAHOITUSOSUUS**
* LUKIO 86,18 €/AS.
* AMMATILLINEN
KOULUTUS 181,97 €/AS.

JÄRJESTÄJÄKUNNALLE
VALTIONOSUUKSINA

- Lukio
- Ammatillinen koulutus
- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Kansalais-/kansanopisto
- Taiteen perusopetus
- Museo, teatteri, orkesteri
- Liikunta ja nuoriso

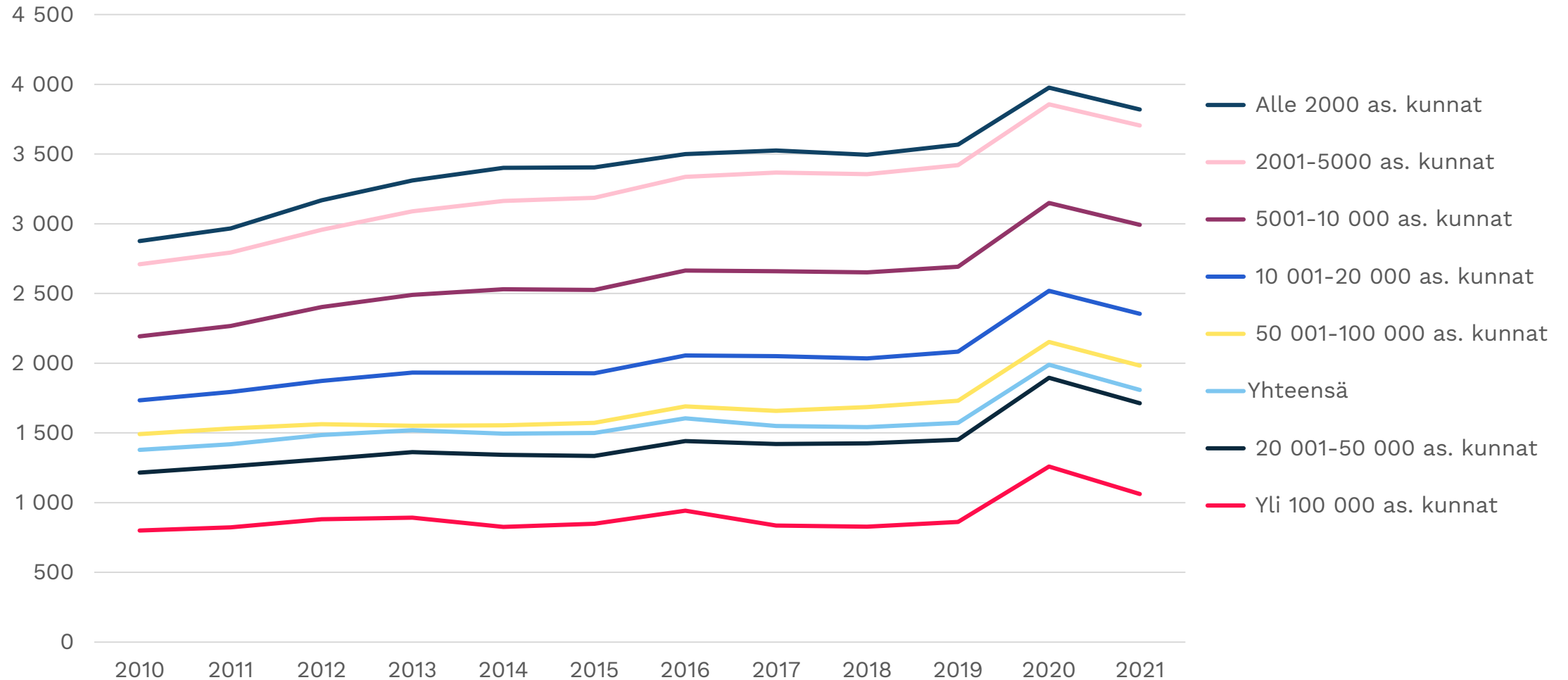
Kuntien valtionosuudet 2010–2021, €/as.

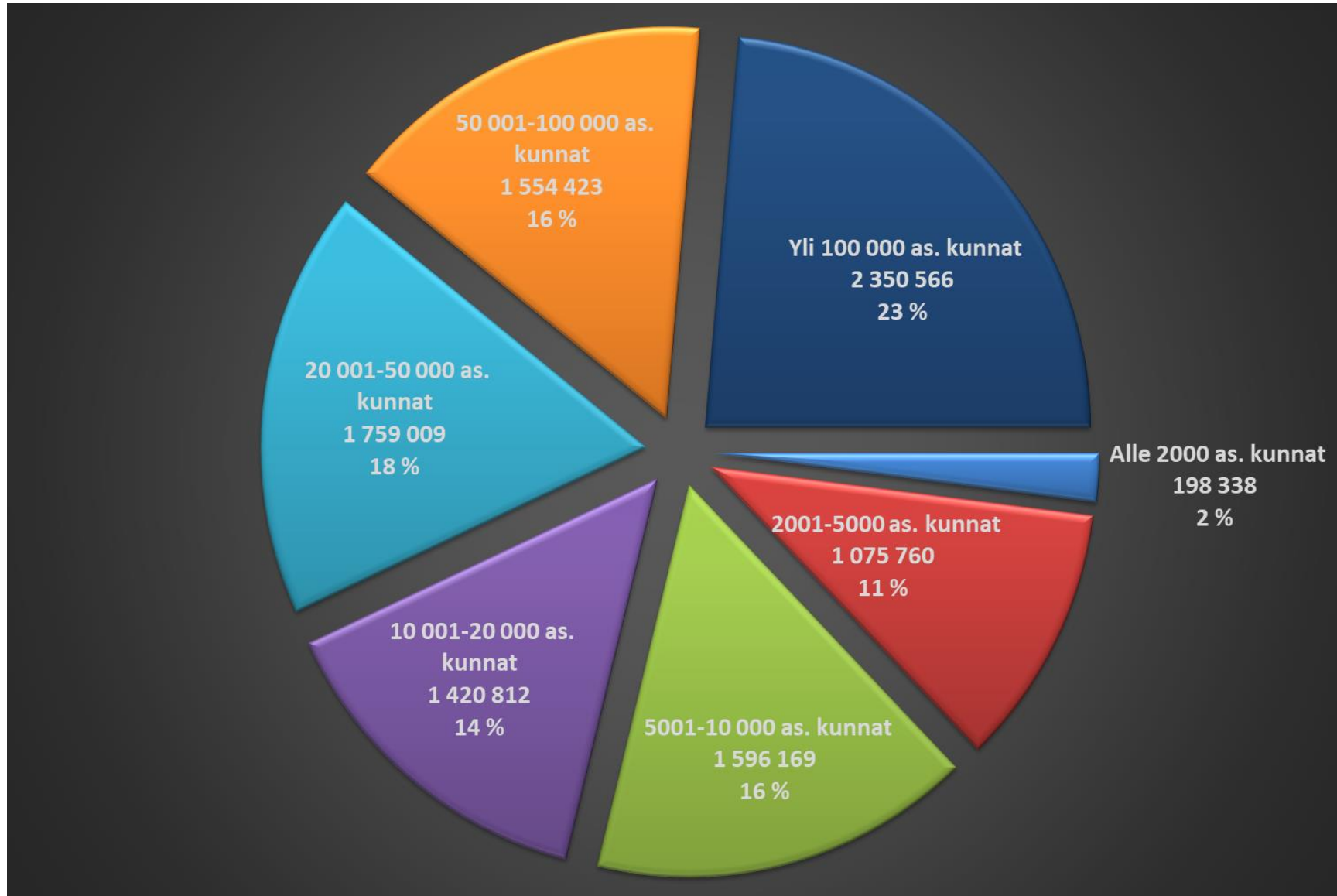
Valtionosuudet 2010-21 keskiarvo ja ääripäät, €/as.

Valtionosuudet 2010–2021 kuntakokoryhmittäin, €/as.

Valtionosuudet kuntakokoryhmittäin 2021

Valtionosuustietoutta

- <https://www.kuntaliitto.fi/talous/valtionosuudet>
- <https://vm.fi/valtionosuudet-ja-kotikuntakorvaukset>
- <https://minedu.fi/rahoitus>
- <https://www.oph.fi/fi/valtionosuudet>
- <https://www.tutkihallintoa.fi/kunnat/kuntien-tilanneseuranta/valtionosuudet/>

Peruspalvelujen valtionosuus – keskimäärin 25,67 %, mutta osuus joka kunnalla yksilöllinen

	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O		
1	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus vuonna 2021, yhteenveto													
2	VM/KAO 30.12.2020													
3	2021 kuntajako													
4		Valtionosuusprosentti:		25,67 %										
5														
6	Kunta	Asukasmäärä 31.12.2019	Ikärakenne, laskennallinen kustannus	Sairastavuus, laskennallinen kustannus	Muut laskennalliset kustannukset yhteensä	Laskennalliset kustannukset yhteensä	Omarahoitus osuus, €/as	Omarahoitusosuus, €	Valtionosuus omarahoitusosuuden jälkeen (välisumma)	Lisäosat yhteensä	Valtionosuute en tehtävät vähennykset ja lisäykset, netto	Valtionosuus ennen verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta	Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasausta	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus
7	YHTEENSÄ	5 478 933	19 206 012 317	6 597 527 451	1 818 519 970	27 622 059 737	3 747,29	20 531 150 843	7 090 908 895	351 602 722	-600 747 775	6 841 763 841	783 409 631	7 625 173 473
8			69,53 %	23,88 %	6,58 %	100,00 %	0,00 %	74,33 %	25,67 %	1,27 %	-2,17 %	24,77 %	2,84 %	27,61 %
9	Akaa	16 475	61 259 734	18 723 965	2 649 091	82 632 791	3 747,29	61 736 603	20 896 188	343 315	-1 749 367	19 490 136	8 813 775	28 303 912
10			74,13 %	22,66 %	3,21 %	100,00 %	0,00 %	74,71 %	25,29 %	0,42 %	-2,12 %	23,59 %	10,67 %	34,25 %
11	Alajärvi	9 562	38 452 440	15 886 645	2 173 286	56 512 370	3 747,29	35 831 587	20 680 783	410 270	-789 439	20 301 615	10 069 571	30 371 186
12			68,04 %	28,11 %	3,85 %	100,00 %	0,01 %	63,40 %	36,60 %	0,73 %	-1,40 %	35,92 %	17,82 %	53,74 %
13	Alavieska	2 519	10 263 592	4 541 213	473 950	15 278 755	3 747,29	9 439 424	5 839 331	60 218	-181 397	5 718 152	2 872 703	8 590 855
14			67,18 %	29,72 %	3,10 %	100,00 %	0,02 %	61,78 %	38,22 %	0,39 %	-1,19 %	37,43 %	18,80 %	56,23 %
15														
16														
17														

Esimerkki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaskelmasta, tapaus Akaa

Lähde: <https://www.oph.fi/fi/palvelut/rahoituspaatokset-2021>

VALTIONOSUUS/RAHOITUSSOVELLUS 2021 *** OPETUS- JA KULTTUURITOIMI *** PVM: 22.12.2020 ***
 *** RAPORTTI: VOS6SL21 ***

YKSITYISKOHTAINEN LASKELMA KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN MYÖNNETYSTÄ VALTIONOSUUDESTA/RAHOITUKSESTA (EUROA) VUODELLE 2021.

Koulutusmuoto	01 Laskennall. perusteen yksiköiden lkm	02 Laskennall. peruste /yksikkö	03 Valtionos. laskennall. peruste	04 Rahoi- tus%	05 Kokonais- rahoitus

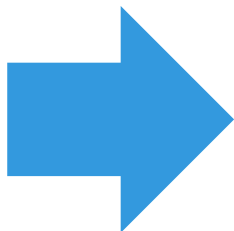
3 Kunta					
000203 Akaan kaupunki					
20056 Perusop: vaik. keh. vammaiset	3,0	32.647,09	97.941	100,00	97.941
20057 Perusop: muut vammaiset	14,0	20.370,14	285.182	100,00	285.182
20060 Joustavan perusopetuksen lisä	21,0	2.829,64	59.422	100,00	59.422
20073 Perusop: valm. op., arv. korj.	-5,0	1.275,71	-6.379	100,00	-6.379
20039 Aamu- ja iltapäivätoiminta	7.933,0	26,00	206.258	57,00	117.567
20013 Lukioskoulutus, nuorten oppim.	135,9	8.092,48	1.099.903	100,00	1.099.903
20014 Lukioskoulutus, aikuisten oppim.	7,0	5.211,56	36.481	100,00	36.481
20004 Liikuntatoiminta	16.475,0	12,00	197.700	29,70	58.717
20005 Nuorisotyö	4.804,0	15,00	72.060	29,70	21.402
20007 Kunnan omarah.osuus lukioskoul.	16.475,0	-86,18	0	100,00	-1.419.816
20093 Kunnan omarah.osuus amm.koul.	16.475,0	-181,97	0	100,00	-2.997.956

000203 Akaan kaupunki	.	.	2.048.569	.	-2.647.536

Opetus- ja kulttuuritoimen ajankohtaista avustuksista Toukokuu 2021

SEMINAARI 9.6. Valtionavustus- toiminnan kehittämisestä

Lisää:
kuntaliitto.fi/tapahtumat

Valtionavustus

Hakuaika

<https://minedu.fi/-/valtion-erityisavustus-lukutaitoa-ja-lukemisen-kulttuuria-vahvistaviin-toimiin-vuosille-2021-2022>
Perusopetuksen yläkouluille 4,9 M€ lukutaidon vahvistamiseen

21.5. asti

<https://www.oph.fi/fi/funding-release/varhaiskasvatuksen-suomiruotsi-toisena-kielena-opetuksen-kehittamiseen-ja-0>
Varhaiskasvatuksen suomi/ruotsi toisena kielenä -opetuksen kehittämiseen ja henkilöstön koulutukseen

1.6. asti

<https://minedu.fi/-/valtionavustuskelpoisuushaku-nuorten-tyopajatoiminta>
Nuorten työpajatoimintaan

31.8. asti

Erasmus+ avustushakuja
<https://www.oph.fi/fi/rahoitushaut>

11.5. ja 20.5. asti

SEURAA JA HAE AVUSTUKSIA

<https://www.oph.fi/fi/rahoitushaut>

<https://minedu.fi/avustukset>

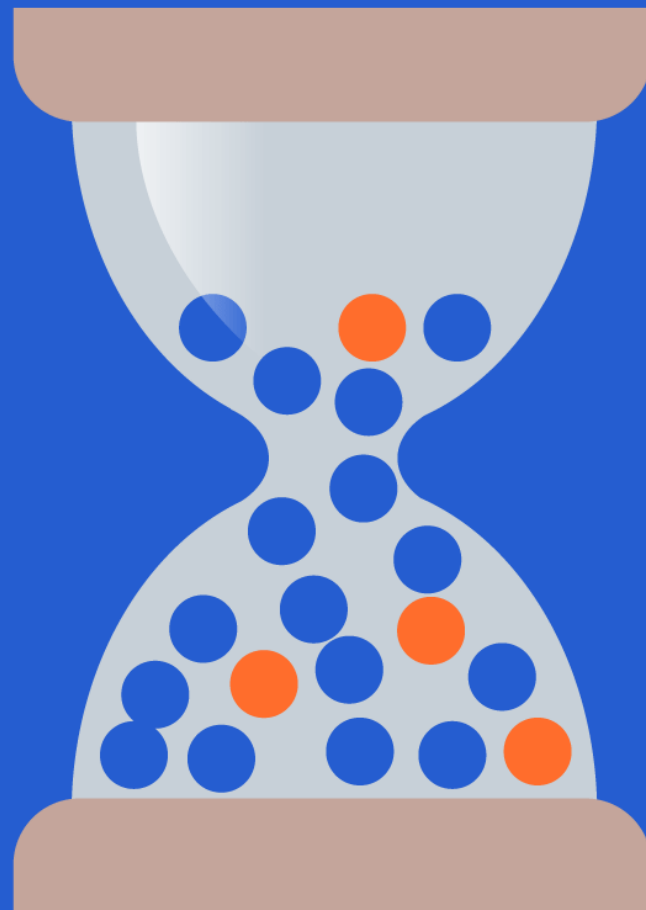
<https://aviavustukset.fi/>

**KUNTA
LIITTO**

Sote-uudistuksen rahoituksen siirtolaskelmat

Mikko Mehtonen @mikkomeh

Seuraava päivitys 12.5.2021

Uusi rakenne

[Pelastustoimen uudistus](#)

[Ohjaus ja vuorovaikutus](#)

[Tiedolla johtaminen](#)

Vaikutukset kuntiin

[Mikä on hyvinvointialue?](#)

[Vaikutukset kuntien
rahoitukseen ja omaisuuteen](#)

[Hyvinvointialueiden rahoitus](#)

[Rahoituslaskelmat](#)

[Verotuksen muutokset](#)

[Vaikutukset henkilöstöön](#)

[Erillisselvitykset](#)

Kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat

Kaikki rahoituslaskelmat ovat edelleen alustavia ja niihin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta koronaepidemian vaikutusten takia. **Laskelmia päivitetään vielä useampaan kertaan ennen lopullista laskentaa.** Lopullinen laskenta tehdään sote-uudistuksen voimaantuloa edeltävän vuoden tasossa.

Kuntien rahoituslaskelmat

Lokakuussa 2020 julkistetut arviolaskelmat on tehty vuoden 2020 tasossa, ja niitä on päivitetty vuoden 2019 lopullisten tilinpäätöstietojen perusteella. Hyvinvointialueille siirtyvät sote- ja pelastustoimen kustannukset on laskettu kuntien vuosien 2018–2019 tilinpäätösten keskiarvotietona ja nostettu arvioituun koko maan vuoden 2020 tasoon. Myös kuntien tulotiedot on päivitetty valtiovarainministeriön uusimpien arvioiden mukaan.

Tarkemmat laskentaperusteet sekä kunnittaiset ja kuntaryhmittäiset vaikutukset kuntien talouteen ilmenevät alla olevasta laskentataulukosta.

- [Kuntien rahoituslaskelmat](#) (excel), 13.10.2020 hallituksen tarkentamin rahoitusperustein
- [Kuntien rahoituslaskelmat](#) (excel), lokakuu 2020
- [Kuntien rahoituslaskelmat](#) (excel), kesäkuu 2020

VM:n VOS-simulaattori

Valitse kunta:

Akaa

▼

Ostuminen

	Nykytilanne	Osuus	Uusi rahoitusmalli	Osuus
	€/asukas	verorah.	(v.2027)	verorah.
	5 915		2 350	
	3 808	65 %	1 783	75 %
	2 088	35 %	597	25 %
	5 896		2 380	
	11		11	
a	0		11	
inotila)	-8		52	
2027 -			60	

	Nykytilanne	Uusi rahoitusmalli
	€/asukas	ennen
		siirtymätasasta
		€/asukas
inotila)	-8	107
		115

	Muutos	Uusi rahoitusmalli
autena	€/asukas	€/asukas

Kustannukset perustuvat kuntien tilinpäätöstietoihin vuosilta 2018 ja 2019 (keskiarvotieto). Vuoden 2019 taso on korotettu palvelutarve-ennusteella ja kuntien peruspalveluiden hintaindeksillä vuoden 2020 tasolle. Vuoden 2020 tulotietojen arviointi perustuu VM:n kuntakohtaisiin veroennusteisiin ja valtionosuustietoihin. Kuntien rahoitustuotot/-kulut tieto on otettu kuntien talousarviokyselystä.

Oletuksena on, että uudistuksen voimaantulovuonna kaikkien kuntien talouden tasapaino on sama kuin mikä se on tällä hetkellä. Tasapainotilan muutos nykyiseen vuosina 2023–2027 on tehty sillä olettamuksella, että kunnan tulot ja kustannukset ovat samat kuin nykyisin (v. 2020), jolloin vain siirtymätasaus vaikuttaa kunnan tasapainoon.

Nettokäyttökustannukset = Toimintakate + poistot + arvonalentumiset

Nettokäyttökustannukset kuvaavat niitä kunnan kustannuksia, jotka jäävät rahoitettavaksi verorahoituksella, rahoitustuotoilla tai lainanotolla.

Tasapainotilalla tarkoitetaan vuosikatetta poistojen jälkeen.

Tasapainotila = (verotulot + valtionosuudet (VM & OKM) + muut rah.erät) - (nettokäyttökustannukset eli toimintakate + poistot).

Tuloslaskelmassa kaavalla = vuosikate vähennettynä poistoilla

Nykytilanne kuvaa kunnan nykyistä tilannetta, missä sote-järjestämisvastuu on

Kuntaliiton muutostuki: Jakoavain

Helposti lähestyttävä tuloslaskelmuotoinen apuväline sote-uudistuksen talousvaikutusten avaamiseen ja simulointiin.

	Vanha		Uusi	Uusi
	kunta	Siirtyvät	kunta (2023)	kunta (2024)
Valitse verotulot:				
maksuunpannut verot (VM:n siirtolaskelman mukaan)	100 %	57 %	43 %	
Verotulot	23 459 323	13 397 026	10 062 297	10 062 297
siitä: Kunnan tulovero	19 946 936	12 824 564	7 122 372	7 122 372
siitä: Osuus yhteisöveron tuotosta	1 717 387	572 462	1 144 925	1 144 925
siitä: Kiinteistövero	1 795 000		1 795 000	1 795 000
Valtionosuudet	10 169 985	6 446 607	3 656 379	3 656 379
siitä: Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 824 247	4 858 307	2 965 941	2 965 941
siitä: Verotulomenetyksen kompensatiot	2 383 000	1 588 300	794 700	794 700
siitä: Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-37 263		-37 263	-37 263
siitä: Muutosrajoitin			-66 999	-66 999
siitä: Siirtymätasaus (jaksotettu)			0	0
Rahoituserät	401 901	0	401 901	401 901
siitä: Korkotuotot				
siitä: Osinkotuotot				
siitä: Muut rahoitustuotot				
siitä: Korkokulut				
siitä: Muut rahoituskulut				
VUOSIKATE	2 498 418		2 462 087	2 462 087

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/budjetointi-ja-taloussuunnittelu/jakoavain-tyokalu-soteuudistuksen-vaikutuksista>

Siirtyvät kulut – Siirtyvät tuotot

Rahoituksen siirtolaskelmien ydin

SIIRTYVÄT KUSTANNUKSET

Toimintakate	-19 874 301
Verotuskustannusten alenema	-70 000
Poistot	-58 993

Siirtyvät kulut yhteensä -20 003 294

SIIRTYVÄT TUOTOT

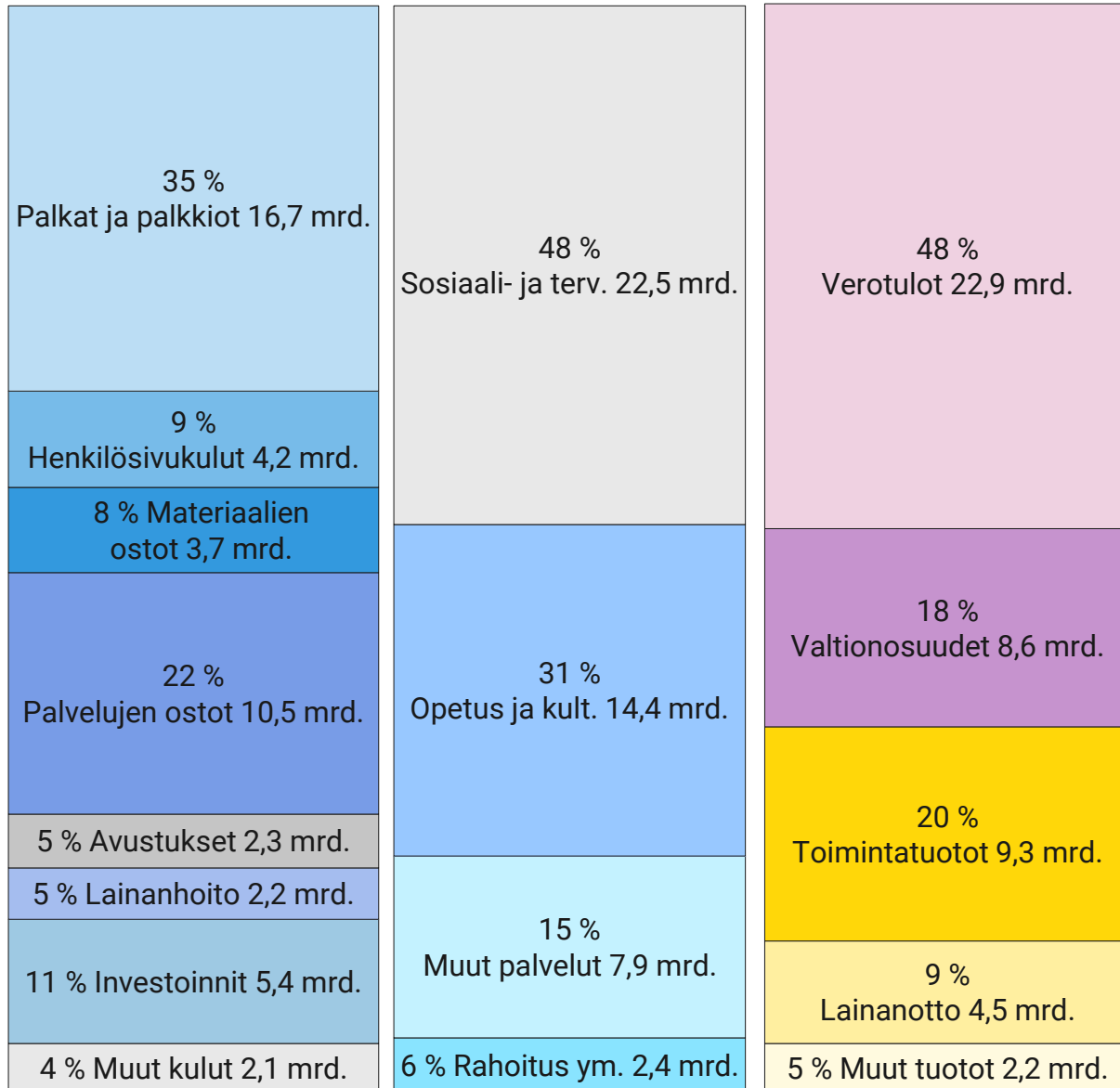
Kunnallisvero	12 824 564
Yhteisövero	572 462
Sote vos	4 880 969
Verotulomenetysten kompensatiot	1 588 300
Verotuloihin perustuvan tasauksen muutos	0

Siirtyvät tuotot yhteensä 19 866 295

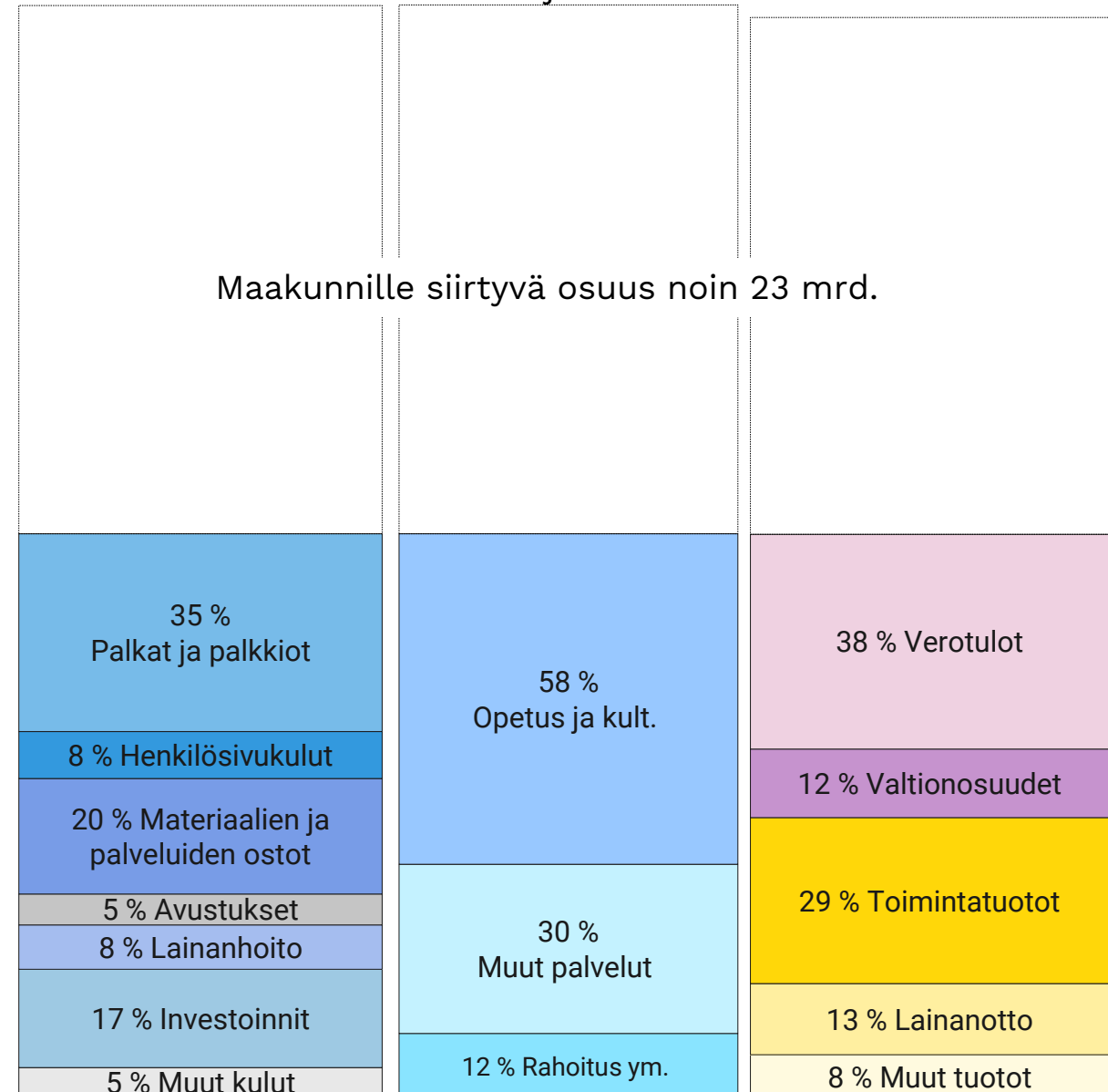
~TASAPAINO

Kuntien ja kuntayhtymien talous nyt ja tulevaisuudessa

Tulos- ja rahoituslaskelman mukaiset ulkoiset tulot ja menot
Arvio vuodelle 2019 noin 47 mrd.

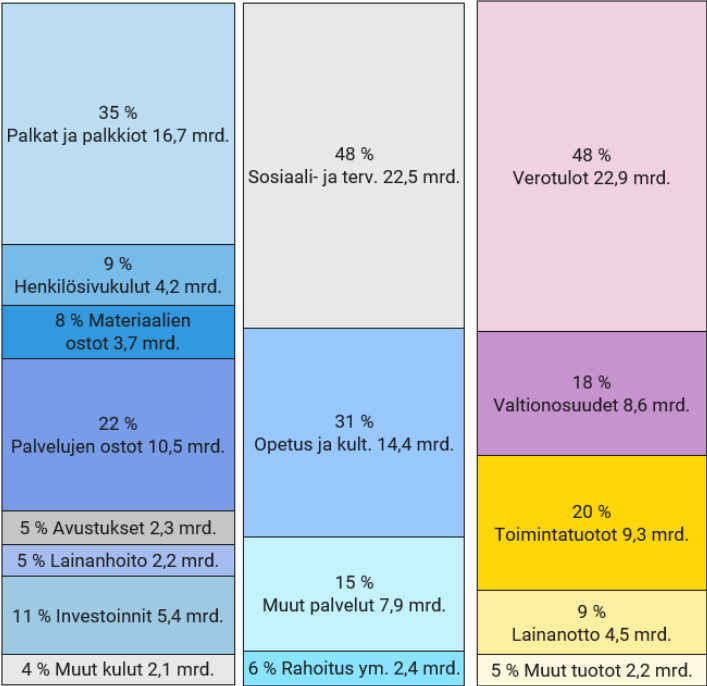
Tulos- ja rahoituslaskelman mukaiset ulkoiset tulot ja menot
Hahmotelma vuodesta 2023 vajaa 25 mrd.

Maakunnille siirtyvä osuus noin 23 mrd.

Miten siirtymää tasataan?

Kunnan näkökulmasta

KUNTA NYT

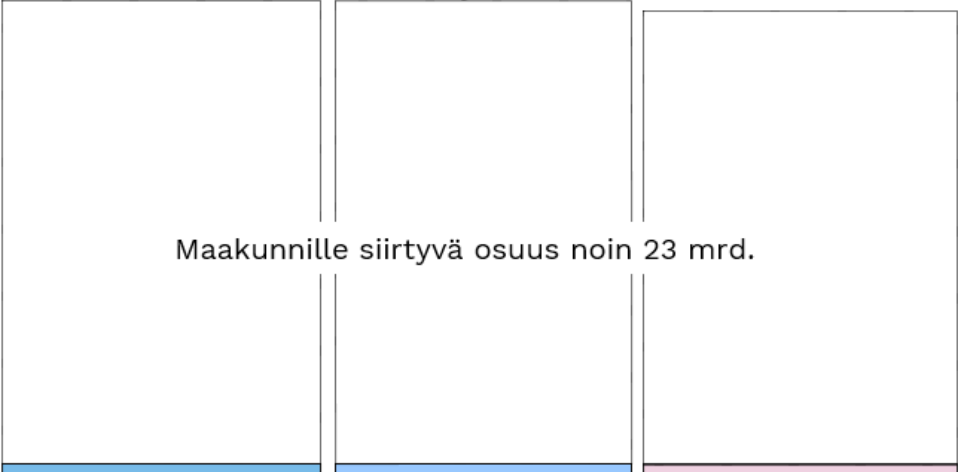
Siirtyvät kulut vs.
Siirtyvät tuotot

MUUTOSRAJOITIN

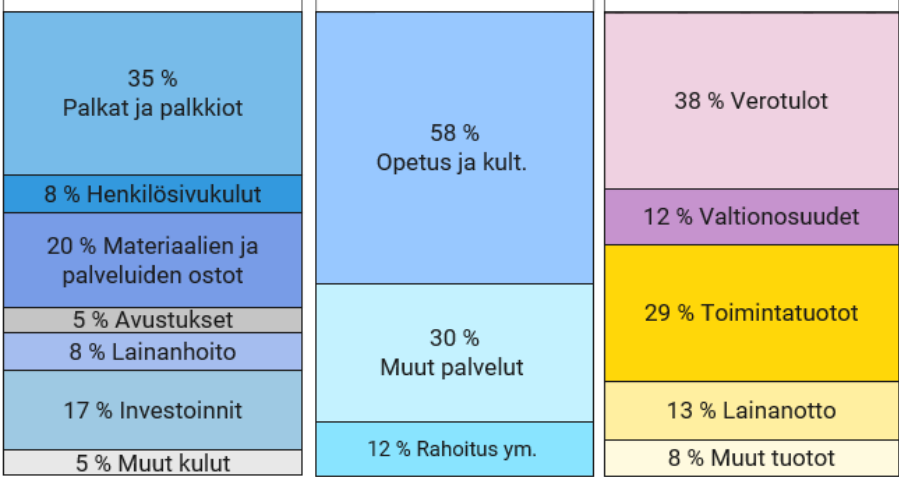
SIIRTYMÄTASAUS

Kunnan tasapainotilan muutos
maksimissaan +- 60 €/as

HYVINVOINTIALUE:

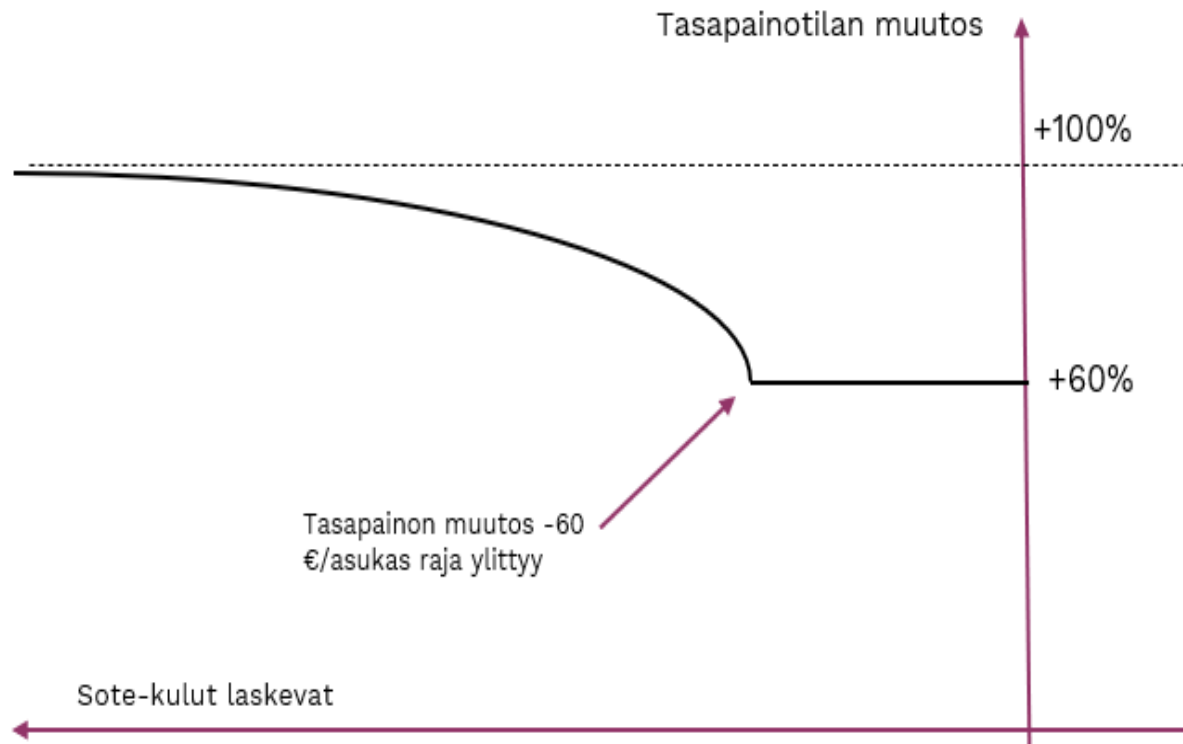

UUSI KUNTA:

Miten muutoksen rajoitus oikeasti toimii?

Miksi rajaus +-60 €/as eikä 0 €/as ?

Muutoksen simulointia esimerkkiluvuilla:

Sote-kulujen muutos	"Hyöty/Haitta"	hyöty/sotekulumuutos
+85 000 000	-83 714 820	98 %
+10 000 000	-8 714 820	87 %
+4 000 000	-2 714 820	68 %
+2 000 000	-1 200 000	60 %
+1 000 000	-600 000	60 %
0	Lähtötilanne 0	
-1 000 000	+600 000	60 %
-2 000 000	+1 200 000	60 %
-4 000 000	+2 850 860	71 %
-10 000 000	+8 850 860	89 %
-85 000 000	+83 850 860	99 %

Huom. Yllä mainitut luvut ei päde joka kuntaan! Kuntakohtainen taitekohta riippuu siitä mikä kunnan talouden tasapainotilan muutos on lähtötilanteessa. Muutosta voi simuloida joko Kuntaliiton Jakoavain työkalulla tai VM:n vos-simulaattorilla.

Malli jättää muutuskulut huomioimatta?

- <https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2021/sote-uudistuksen-muutuskustannukset-ja-taloudelliset-riskit>

Kuntien tämänhetkinen arvio:	Vastaajat:	Koko maan tasolla*:
Tehtävien siirron kertaluonteisista muutuskustannuksista	n. 130–270 m€	n. 280–570 m€
Kertaluonteisista muutuskustannuksista "jäljellejäävän" kunnan näkökulmasta	n. 50–180 m€	n. 120–380 m€
Kertaluonteisista yhteensä	n. 180–450 m€	n. 400–950 m€
Pysyvistä muutuskustannuksista	n. 70–170 m€	n. 140–370 m€

Siirtolaskelmien tietopohja

Talousraportoinnin tärkeys!

- Veroprosenttileikkaus
 - Lopullinen laskelma: **TP21 + TA22 (ei tarkisteta)**
- Kuntakohtaiset laskelmat, uuden kunnan valtionosuus
 - Lopullinen laskelma: **TP21 + TP22**
- Keskiöissä kustannustiedot vuodelta 2021 ja 2022
- Taloustiedot raportoidaan vuodesta 2021 alkaen Kuntatieto-ohjelman luokituksilla
 - Uusi palveluluokitus
 - Siirtyvien ja kuntaan jäävien palveluiden nettokustannukset

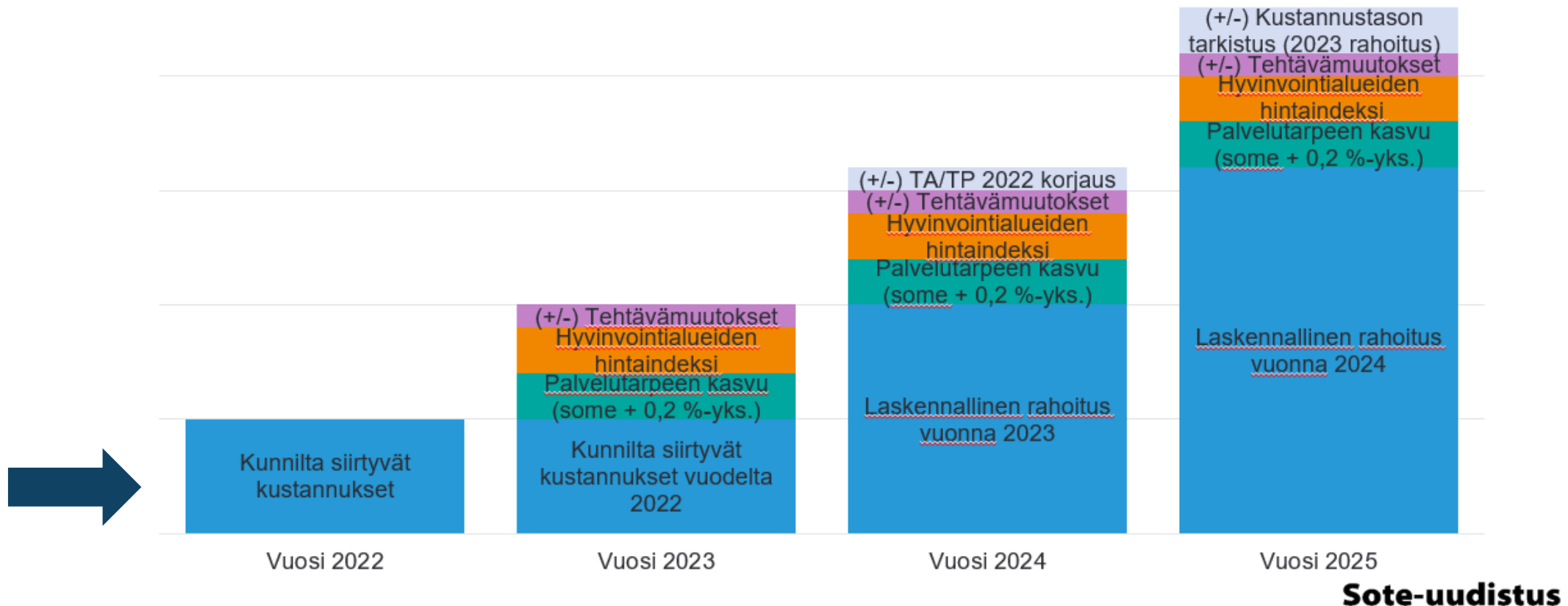
Kunnan ja maakunnan palvelut

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/taloustraportoinnin-tarkeys-sote-uudistuksessa>

Sote-uudistuksessa kuntaan jäävät palvelut			Sote-uudistuksessa maakuntaan siirtyvät palvelut		
Nro.	PALVELU	Palveluluokan kuvaus	Nro.	PALVELU	Palveluluokan kuvaus
1101	Yleishallintopalvelut	Ensisijaisesti lakiperusteiset yleiseen hallintoon	2120	Erittelemätön lastensuojelun sijaishuolto	Erittelemätön-luokkaa
1102	Vaalien järjestäminen	Kunnan keskusvaalilautakunnan sekä ääntenlaskun	2121	Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	lastensuojelun ammatillinen perhehoito
3021	Päiväkotitoiminta	Päiväkodeissa järjestettävä varhaiskasvatusta	2122	Lastensuojelun laitospalvelu	lastensuojelun laitospalvelu
3022	Perhepäivähoito	Hoitajan kotona, lapsen kotona tai ryhmämuotoisesti	2123	Lastensuojelun perhehoito	lastensuojelun perhehoito
3023	Muu varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen palvelut, joihin sisältyvät muun muassa	2131	Lastensuojelun avohuolto	lastensuojelun sosiaalihuolto
3041	Esiopetus	Esiopetus, sekä pidennetyn oppivelvollisuuden	2180	Erittelemättömät lapsiperheiden palvelut	Erittelemätön-luokkaa
3051	Perusopetus	1) Peruskoulussa, kansanopistoissa, aikuiskoulutuksessa	2181	Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	lapsiperheille tarkoitettu sosiaalityö ja -ohjaus
3052	Aamu- ja iltapäivätoiminta	Perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta	2182	Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö	lapsiperheille tarkoitettu kotipalvelu ja perhetyö
3101	Lukiokoulutus	Lukiolain mukainen yleissivistävä koulutus	2183	Kasvatus- ja perheneuvonta	kasvatus- ja perheneuvonta
3151	Ammatillinen koulutus, valtionosuusrahoitettua	Valtionosuudella rahoitetun ammatillisen koulutuksen	2185	Ensi- ja turvakotipalvelu	ensikotipalvelu ja turvakotipalvelu
3152	Ammatillinen koulutus, muu toiminta	Muu kuin valtionosuudella rahoitettava toiminta	2191	Perheoikeudelliset palvelut	adoptioneuvonta, isyyystoiminta
3251	Kansalaisopistokoulutus	Kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä tai avustuksella	2201	Iäkkäiden laitospalvelu	iäkkäille tarkoitettu laitospalvelu
3252	Kansalaisopistokoulutuksen maksullinen	Kansalaisopiston toteuttama koulutus tila- ja materiaalisuhteiden	2211	Iäkkäiden tehostettu palveluasuminen	iäkkäille tarkoitettu tehostettu palveluasuminen
3253	Kansalaisopiston kotoutumissuunnitelmat	TE-toimiston/ kunnan viranomaisen hyväksymät	2230	Erittelemättömät ikääntyneiden palvelut	Erittelemätön-luokkaa
3351	Taiteen perusopetus	Opetustuntikohtaisen valtionosuuden piirissä	2231	Iäkkäiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus	iäkkäiden keskitettynä palveluohjaus
3352	Muu taiteen perusopetus	taiteen perusopetus, jonka rahoitus perustuu muuhun	2232	Iäkkäiden palveluasuminen ja perhehoito	iäkkäille tarkoitettu palveluasuminen ja perhehoito
3451	Kansanopistokoulutus	Kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä tai avustuksella	2233	Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu
3452	Kesäyliopistokoulutus	Kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä tai avustuksella	2251	Vammaisten laitospalvelu	vammaisten kuntoutuslaitospalvelu
3453	Liikunnan koulutuskeskuksen antama koulutus	Kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä liikunnan koulutus	2261	Vammaisten tehostettu palveluasuminen	vammaisten ympärivuorokautinen tehostettu palveluasuminen
3454	Kotoutumiskoulutus	suomen ja ruotsin kielen sekä tarvittaessa muun kielin	2280	Erittelemättömät vammaisten palvelut	Erittelemätön-luokkaa
3455	Muu opetus- ja kasvatustoiminta	Muu kuin perusopetuslain mukainen kerho- ja muu toiminta	2281	Henkilökohtainen apu	vammaisille annettu henkilökohtainen apu
3501	Kirjastopalvelut	Yleisten kirjastojen tarjoamat palvelut	2282	Vammaisten asumisen muu tuki ja palvelut kuin ympärivuorokautinen	vammaisten asunnon ja asumisen muu tuki ja palvelut
3502	Kirjaston alueellinen kehittämisestä	Alueellisella kehittämisellä tarkoitetaan kirjaston toimintaa	2283	Vammaisten liikkumista tukeva palvelu	vammaisille tarkoitettu liikkumista tukeva palvelu
3503	Kirjaston valtakunnallinen kehittämisestä	Valtakunnallisella kehittämisellä tarkoitetaan kirjaston toimintaa			
3551	Liikunta- ja ulkoilupalvelut	Yleisten edellytysten luominen liikunnalle			
3601	Nuorisopalvelut	Edellytysten luonti nuorisotyölle, kunnan tai kuntayhtymän			

Hyvinvointialueiden rahoitus

Rahoituksen tason määräytyminen koko maan tasolla ja rahoituksen tarkistaminen

Hyvinvointialueiden rahoituksen tasauksesta

Miten hyvinvointialueiden järjestelmämuutoksen siirtymätasaus toimii?

Hyvinvointialueen
tasapainotilan muutos on
- 200 €/asukas

Muutos nykytilaan:

2023:	0 €/as.
2024:	- 10 €/as.
2025:	- 30 €/as.
2026:	- 60 €/as.
2027:	- 75 €/as.
2028:	- 90 €/as.
2029:	- 100 €/as.

Yli - 100 €/as. osuus (100 €/as.)
hyvitetään hyvinvointialueelle
toistaiseksi pysyvästä
tasauslisänä

Hyvinvointialueen
tasapainotilan muutos
on + 65 €/asukas

Muutos nykytilaan:

2023:	0 €/as.
2024:	+ 10 €/as.
2025:	+ 30 €/as.
2026:	+ 60 €/as.
2027:	+ 65 €/as.
2028:	+ 65 €/as.
2029:	+ 65 €/as.

Vuodesta 2027 lähtien
hyvinvointialue
olisi täysimääräisesti uuden
järjestelmän mukaisessa
tasapainossa

Hyvinvointialueen
tasapainotilan muutos on
+ 250 €/asukas

Muutos nykytilaan:

2023:	0 €/as.
2024:	+ 10 €/as.
2025:	+ 30 €/as.
2026:	+ 60 €/as.
2027:	+ 90 €/as.
2028:	+ 150 €/as.
2029:	+ 200 €/as.

Yli + 200 €/as. osuus (50 €/as.)
vähennetään
hyvinvointialueelta
toistaiseksi pysyvästä
tasausvähennyksenä

Yhteenveto

- VM:n sote-laskelmat (<https://soteuudistus.fi/rahoituslaskelmat>)
 - Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat *(julkaistu 30.4)*
 - Kuntien rahoituksen siirtolaskelmat *(julkaistaan 12.5)*
- Kuntaliiton sote-muutostuki:
 - Jakoavain työkalu: <https://www.kuntaliitto.fi/talous/budjetointi-ja-taloussuunnittelu/jakoavain-tyokalu-soteuudistuksen-vaikutuksista> *(päivitys viimeistään 17.5 alkavalla viikolla)*
 - Siirtyvät palvelut ja talousraportoinnin tärkeys: <https://www.kuntaliitto.fi/talous/talousraportoinnin-tarkeys-sote-uudistuksessa>
 - Sote-laskelma ”sitsit” *(kesäkuussa)*

**KUNTA
LIITTO**

Kuntien ostolaskutietojen avaamisen ohje

Taloustorstai 10.5.2021

Elisa Kettunen @elisakettunen

Marja-Liisa Ylitalo @LiisaMarjis

Kuntien ostolaskujen avaamisen ohje

- **Uusi ohje korvaa 2016 julkaistun ohjeen.**
 - Syitä päivitystarpeeseen GDPR ja taloushallinnon automatisaatiota koskevat uudistukset (talousraportointi, Eurooppa-normi, tulorekisteri).
- **Ostolaskudatan avaaminen on kunnille vapaaehtoista.** Jos ostolaskudataa halutaan avata, toivomme että avaaminen tehtäisiin tämän ohjeen mukaisesti → saadaan vertailukelpoista dataa.
- **Arvoja ostolaskudatan avaamisen takana** ovat demokratia ja läpinäkyvyys veronmaksajien rahojen käyttöön. Datat avaaminen tarjoaa paremman näkymän kunnan rahankäyttöön ulkopuolisille ja usein myös kunnalle itselleen.
- **Kustannustietoisuus:** Jussi Pajunen toivoi Helsingin avatessa ostolaskudataansa ensimmäisenä kaupunkina Suomessa 2014, että se kannustaisi myös kunnan työntekijöitä säästäväisyyteen: kaikki ostot ovat kenen tahansa nähtävillä.

Valmistelua ohjanneet ”periaatteet”

- **Helppous:** ohje pyrkii minimoimaan avattavien kenttien määrän jotta avaaminen olisi mahdollisimman helppoa.
- **Ohje on suunnattu kunnille:** mukana on valittu vain dataa, jonka voi olettaa olevan kunnan taloushallinnon järjestelmissä.
- **Tukeudutaan jo muualla tehtyyn työhön:** ohjeessa noudatetaan standardeja ja malleja, joita kuntien taloushallintoa koskien on olemassa. Esimerkiksi Valtiokonttorin talousraportoinnin ohjeistukset, maksamista ohjaava lainsäädäntö jne.
- **Tietosuojakysymykset** on huomioitava ostolaskuja avattaessa.
- **Suosittellemme viemään ostolaskudatat kansalliseen avoindata.fi –palveluun**, josta olisi helppo löytää kaikkien tätä dataa avanneiden kuntien tiedot.

Ostolaskutietojen avaamisohjeen sisältö

Mikä on ostolasku?

- Toimittajalta saatava lasku, joka kohdistuu hankittuun tuotteeseen, investointiin tai palveluun
- Hankinnassa noudatetaan hankintalakia tai kunnan omia pienhankintaohjeita
- Ostolasku ei siis ole esimerkiksi avustus tai palkkoihin kirjattava meno, ei myöskään vero- tai muut tilitykset

Ostolaskutietojen avaamisohjeen sisältö

Kuntaan liittyvät kentät

- Kuntanumero
- Kunnan tai kuntayhtymän nimi
- Kunnan y-tunnus

Ostolaskun tiedot

- Tositenumero
- Toimittajan nimi
- Toimittajan y-tunnus
- Toimittajan maakoodi
- Laskun summa ilman ALV
- Laskuun merkitty päivämäärä
- Kirjanpidon tilinumero ja tilin nimi
- palveluluokka

”Vapaaehtoiset” kentät

- Kokonaissumma euroina
- VAT-tunnus
- ALV määrä euroina
- Kustannuspaikan nimi
- Hilma-tunnus

Ostolaskutietojen avaamisohjeen sisältö

7	Ostolaskudatan avaamisen prosessi - kuinka avaan datan?.....	17
7.1	Muodosta kokonaiskuva päätöksenteon pohjaksi	17
7.2	Arvioi kustannukset	18
7.3	Tarvitaan päätös	18
7.4	Tämä ohje on minimi	19
7.5	Tietosuojaan huomioiminen	
7.6	Minne data avataan, missä muodossa ja kuinka us	
7.7	Käyttöluvat eli lisenssit	

Esimerkkinä
kuvitteellinen
Tyrskylän kunta

Kenttä	Esimerkki	EN 16931	Esitys- muoto	Lähde	Kommentti
Kuntanumero	000		Teksti (String)	https://koodis-tot.suomi.fi/co-descheme;registryCode=jhs;scheme-Code=kunta_1_20200101	Jos numero-muodossa, kone alkaa laskea; siksi tekstinä
Kunnan/ kuntayhtymän nimi	Tyrskylä	BT-44	Teksti (String)	Sähköisen laskun semanttinen malli	
Kunnan Y-tunnus	0123456-7	BT-47	Teksti (String)		
Tositenumero	xxxxxxxx		Teksti (String)		ohjelmistokoh-tainen
Toimittajan nimi	Tyrskylän ruokapal-	BT-27	Teksti (String)		

Porvoon kokemuksia ostolaskudatan avaamisessa

Taustat

Hankintapulssi otettu käyttöön jo aikaisemmin hankintojen sisäistä visualisointia varten

Miksi ostolaskudatan avaus tehdään?

- Avoimuus → luottamus
- Mahdollisuus hyödyntää tietoja
- Valtuustoaloite
 - Julkaistaan verkkosivuillamme kesällä

Toteutus

Ratkaistavat käytännön asiat:

- Tietosuojakysymykset
- Aineiston poiminnan määritykset ja rajaukset, dokumentaatio
- Julkaisukanava ja muoto
- Yhteydenotot: mitä kautta ja ohjaus oikealle vastaanottajalle

Porvoon kokemuksia ostolaskudatan avaamisessa

Haasteet

- Ostolaskun kirjauksen muutos tai korjaus kirjanpidossa ei näy aineistossa
- Tietojen mahdolliset puutteet
 - Esimerkiksi puuttuvat y-tunnukset
- Aineiston manuaalinen työstö

Palveluokkien yhdistäminen dataan?

- Laskentatunnisteilla ratkaistu palveluluokitus kirjanpidossa, samat laskentatunnisteet ostolaskuilla → saatavilla raporteille
- Yhdistämistä ei ole testattu, mutta teoriassa se on mahdollista, tiettyin puuttein:
 - Vyörytettävät tai sisäisesti laskutettavat jäisivät hallinto- ja tukipalveluihin
 - Kirjanpidossa tehtävät muutokset jäisivät pois
 - Ei olisi täsmäytettävissä kuntatietoraporttien kanssa

Demo Tutkihankintoja.fi- ja Hankintapulssi - palveluista

10.5.2021 Mika Hänninen, Kehityspäällikkö, Hansel Oy

Hanselin kuntasektorille tarjoamat ostolaskujen raportointipalvelut

Hankintapulssi

- Organisaation nimeämille käyttäjille luvitettu hankintamenojen analysointipalvelu, joka perustuu ostolaskuaineistoon
 - Organisaation liikekirjanpidon tilit on linkitetty julkisen sektorin yhteiseen 12 hankintakategorian malliin
 - Liikekirjanpidon tileistä mukana ns. hankintatilit, eli investointi- ja käyttömenotilit
- Hankintaeurojen ohella mahdollisuus analysoida hankintakategorioiden ja toimialojen hankinnat, organisaation laskennallinen hiilijalanjälki, ostolaskujen lukumäärät ja käsittelykustannukset, Hilma-tietoa, sekä toimittajatietoa
- Säännöllisesti päivittyvän palvelun ohella voidaan tuottaa myös hankinta-analyysi kehitystoimenpiteet

Tutkihankintoja.fi

- Koko kansalle avoin ja helppokäyttöinen ostolaskujen raportointipalvelu, jossa porautuminen mahdollista yksittäiselle laskun tiliöintiriville saakka
- Tällä hetkellä mukana Valtionhallinnon, sekä Helsingin ja Vantaan kaupunkien ostolaskuaineistot
- Jos asiakkaalla on käytössä Hankintapulssi-palvelu, on tietojen julkaiseminen helppoa ja nopeaa, jos asiakas näin haluaa, sillä tiedot on valmiina oikeassa muodossa

Hankintapulssin ja Tutkihankintoja.fi käyttöönotto

1. Tutustu Kuntaliiton ostolaskujen avausohjeeseen ja pohtikaa tiedon tuottamisen edellytykset
2. Jos haluat edetä analysoinnin tai julkaisemisen osalta, niin ota yhteyttä Hanselin asiakaspalveluun tai asiakkuuspäällikköön
3. Hansel analysoi ja jatkojalostaa aineiston julkaistavaan muotoon

Keskeiset tunnistetut haasteet:

- Dataa joutuu hakemaan useasta eri lähteestä
- Tiliöintisumma versus bruttosumma
- Putteellinen toimittajatieto ja y-tunnukset
- Investoinnit

www.hansel.fi

Uutiset

Yhteystiedot

På svenska

In English

Kirjaudu tai rekisteröidy ▾

OLETKO UUSI ASIAKAS?

YHTEISHANKINNAT

ASiantuntijapalvelut ▾

TIETOA MEISTÄ ▾

ASIOI ▾

Valitse:
"Kirjaudu tai rekisteröidy"

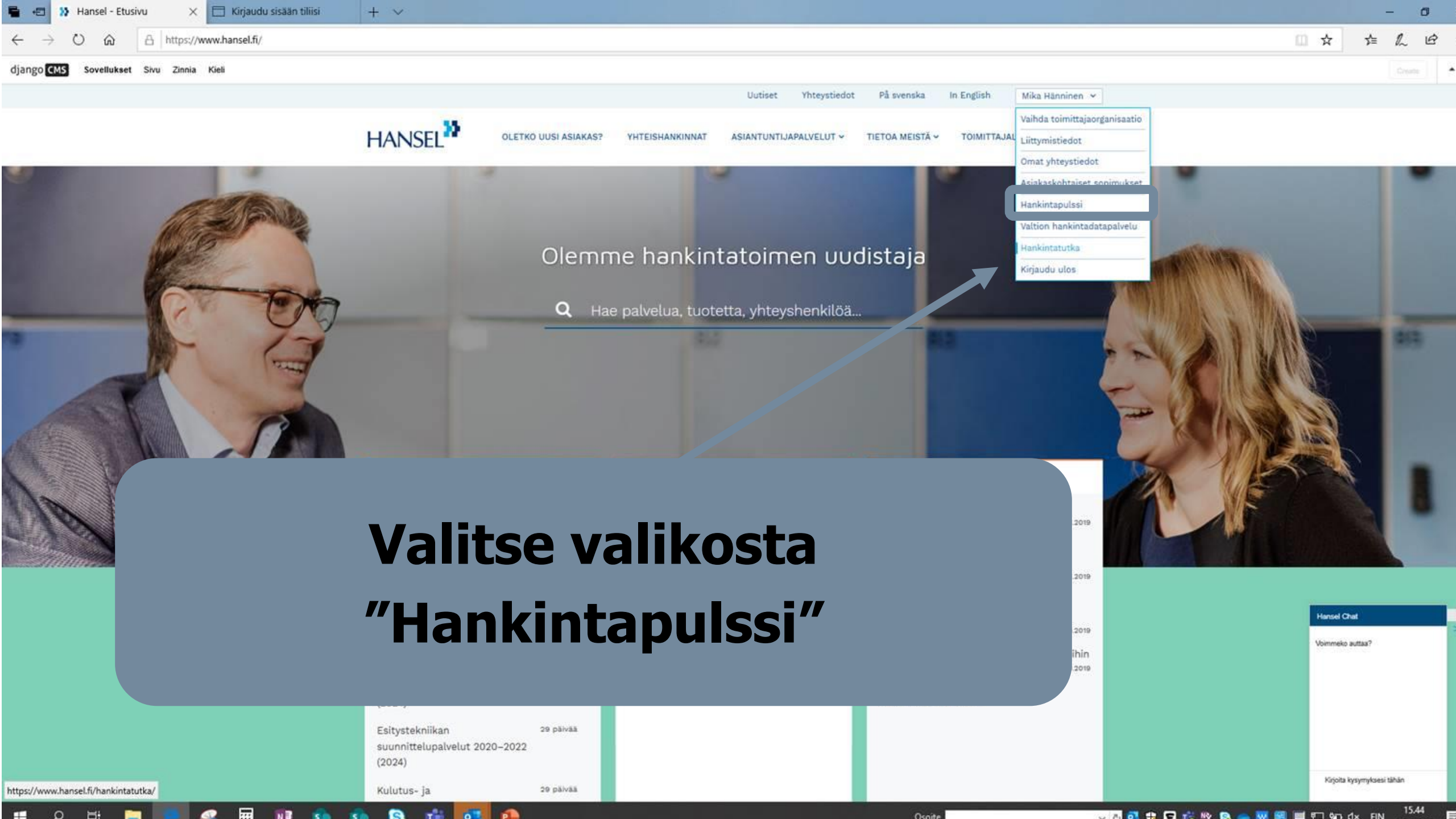
Yhteishankinnat valmistelussa

Aikaa liittyä

Tapahtumat

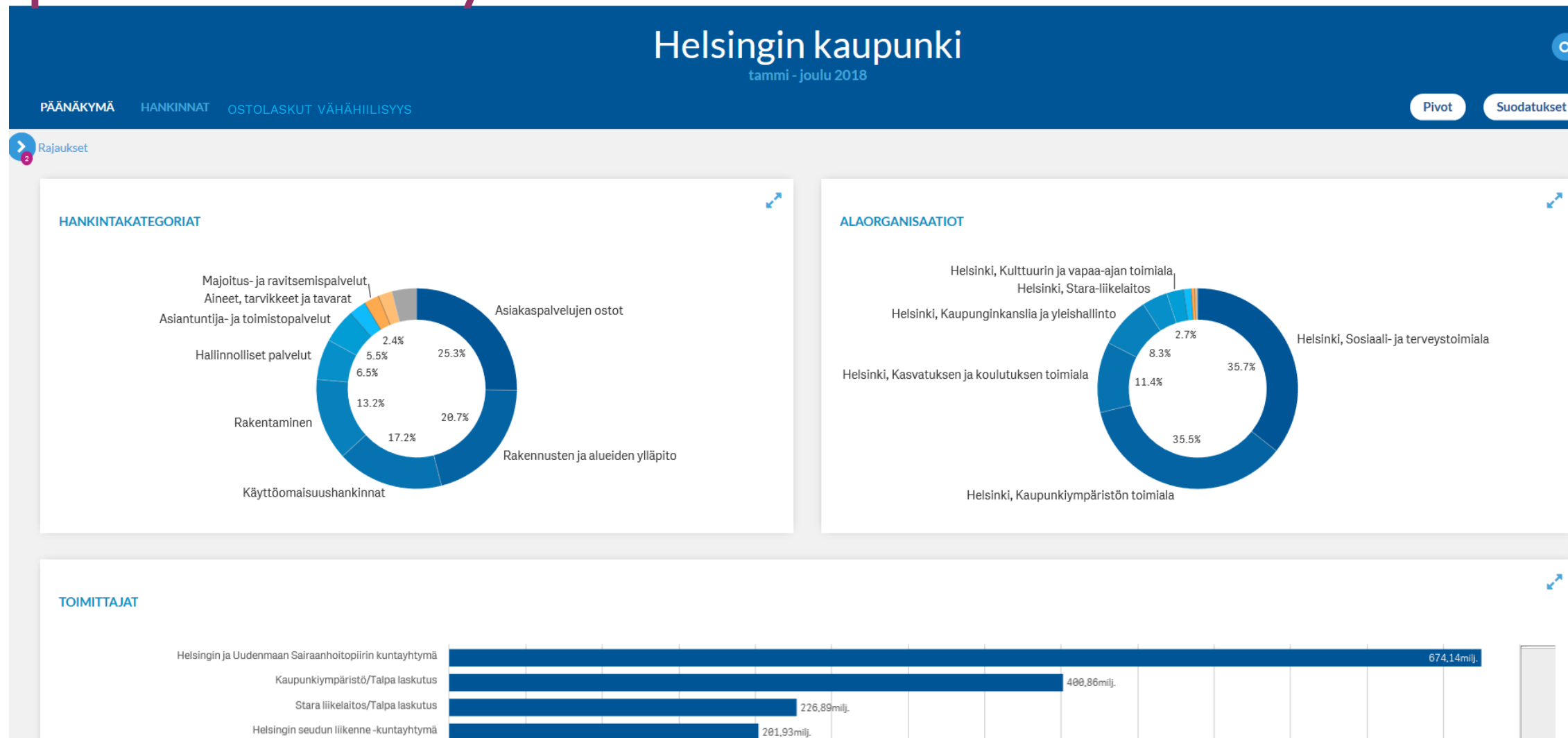
Uutiset

Tuo organisaatiosi palvelujemme piiriin

**Valitse valikosta
"Hankintapulssi"**

Raportoinnin käyttäminen

The background is a vibrant, abstract composition. A large, bright yellow area dominates the left and center, with a diagonal brushstroke of white and red paint running from the top left towards the bottom right. To the right of the yellow area, there are splatters and blotches of red and white. In the bottom right corner, there are splatters of dark blue and red. The overall effect is energetic and artistic.

KUNTA LIITTO

Talousraportoinnin asetus - tärppejä lausunnon antamiseen

Taloustorstai 10.5.2021

Marja-Liisa Ylitalo @LiisaMarjis

Minnamaria Korhonen @MinnaMariaK

Taloustietoja käytetään mm.

- Kuntien valtionosuudet
- Opetuksen yksikköhinnat
- Kansantalouden tilinpito
- Lakiuudistusten kustannusvaikutusten arviointi
- Tutkimus
- Kuntien johtaminen
- Media

Soteuudistus

Veroprosenttileikkaus
Kuntakohtaiset
laskelmat ja uuden
kunnan valtionosuus

VM:n lausuntopyyntö taloustietojen toimittamisen tietosisällöstä v. 2022

- VM:n asetus annetaan vuosittain
 - Valmisteltu työryhmässä
- Asetuksessa on tarkemmat säännökset seuraavan tilikauden tietojen toimittamiseen sovellettavista teknisistä kuvauksista ja tietosisällöstä
- Lausunto on mahdollista antaa palveluluokituksen ja muiden tietokokonaisuuksien sisältöihin ja **uusiin palveluluokkiin**, teknisiin määrittelyihin sekä **uusiin tietokokonaisuuksiin**.
 - 4 viikkoa vastausaikaa

**Lausunto-
pyyntö
tulossa!**

Muutosesityksiä

Tililuettelo & taulukkomallit

- Tililuetteloon tehty tarkennuksia, jotka on jo Aura-käsikirjassa kerrottu
 - Esim. yhdistetty Osittainen ja joustava hoitoraha
- Taulukkomalleihin tehty teknisiä korjauksia
 - Esim. Varaston muutos –tilin käyttö
 - Ruotsinkielinen koodisto - tilinumerot

TOLT (tytär-yhteisöt, osakkuus-yhteisöt, liikelaitokset jne.)

- Uusi taulukko: Kuntayhtymät
- Täsmennetään omistusosuuksia konsernin omistuksella

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tietotarpeet – uusi raportointikokonaisuus?

- Eriytetyt laskelmat markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta (Kilpailulaki 30 d)
- Raportoitava Valtiokonttorille kunnan [liikelaitoksen tilinpäätöskaavalla](#) vastaavilla yksiköillä kuin ne tilinpäätöksessä esitetään
- Ennen raportointia yksiköt tulee yksilöidä TOLTissa
- **Huomioitavaa:** Tilinpäätöksissä ensi kertaa vuodelta 2020 – selvitys, miten toteutunut?

Palveluluokkamuutokset

Työllisyys,
kotoutuminen,
Hyte

- Aiheuttavatko nimimuutokset haasteita tietojärjestelmissä?
- Soteuudistuksen näkökulmasta ks. erityisesti ehdotetut muutokset
 - Kuntouttava työtoiminta, Työllisyyspalvelut, Työelämäosallisuutta edistävät palvelut
 - Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologipalvelut
- Soteuudistuksen näkökulmasta ks. myös (ei ehdotettu muutosta)
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijapalvelut ja tuki
 - Kotoutumiskoulutus, kansalaisopiston kotoutumissuunnitelmakoulutus, kotoutumisen edistämisen ja maahanmuuton palvelut
 - Työllisyyden edistäminen

Palveluluokkamuutokset

LAKKAUTUS

- Somaattinen erikoissairaanhoito
- Lastentautien yksikössä annettu somaattinen erikoissairaanhoito
- Suun terveydenhuollon perustason palvelut
- Suun terveydenhuollon erityistason palvelut
- Erittelemätön suun terveydenhuolto

UUSI LUOKKA

- Somaattinen erikoissairaanhoito
- Suun terveydenhuollon palvelut

Palveluluokkamuutokset iäkkäiden palvelut

Luokat 2-4 ovat
VARSINAISIA, jolloin
ne raportoidaan
TARKALLA tasolla

2 LUOKKAA LAKKAA

- Muiden kuin lapsiperheiden kotihoito sekä iäkkäiden kotona asumisen tukeminen
- iäkkäiden keskitetty asiakas- ja palveluohjaus

4 UUTTA LUOKKAA

1. iäkkäiden sosiaalityö ja-ohjaus
2. iäkkäiden kotihoito
3. iäkkäiden muu kotona asumisen tukeminen
4. Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotihoito

Tietoja esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetuslain mukaisen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja lukiokoulutuksen taloudesta TOTT (ent. 41)

- Lukiokoulutukseen uudet toiminnot (peruste: oppivelvollisuuden pidentäminen)
 - Oppimateriaalit ja välineet
 - Kuljetus
- Esi- ja perusopetukseen VOS-pohjaan kuulumattomat kustannukset (peruste: eskarikokeilu).

Kulttuurifestivaalit

- Raportoidaan kokonaisuudessa KKYTT.
- Kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien **käyttökustannukset** (toimintakulut, vyörytyskulut, poistot ja arvonalentumiset), pl. kuntien myöntämät avustukset, ks. alla.
- Kuntien kulttuurifestivaaleille ja -tapahtumille myöntämät **avustukset**. Näihin ei lueta yleisavustuksia, jotka myönnetään tapahtumia järjestäville organisaatioille.
- Kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien **käyttötuotot** (toimintatuotot, vyörytystuotot, valmistevarastojen muutos, valmistus omaan käyttöön), pl. lippu- ja muut myyntituotot, ks. alla.
- Kuntien tilinpäätöstietoihin sisältyvät kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien **lippu- ja muut myyntituotot**.

Ollaan yhteydessä!

Marja-Liisa Ylitalo

Marja-liisa.ylitalo@kuntaliitto.fi

09 771 2083

@LiisaMarjis

Minnamaria Korhonen

minnamaria.korhonen@kuntaliitto.fi

050 513 4641

@minnamariak

www.kuntaliitto.fi

Investointien merkitys kuntien taloudelle – Kuntaliitto 10.5.2021

Eero Laesterä, HT /FCG

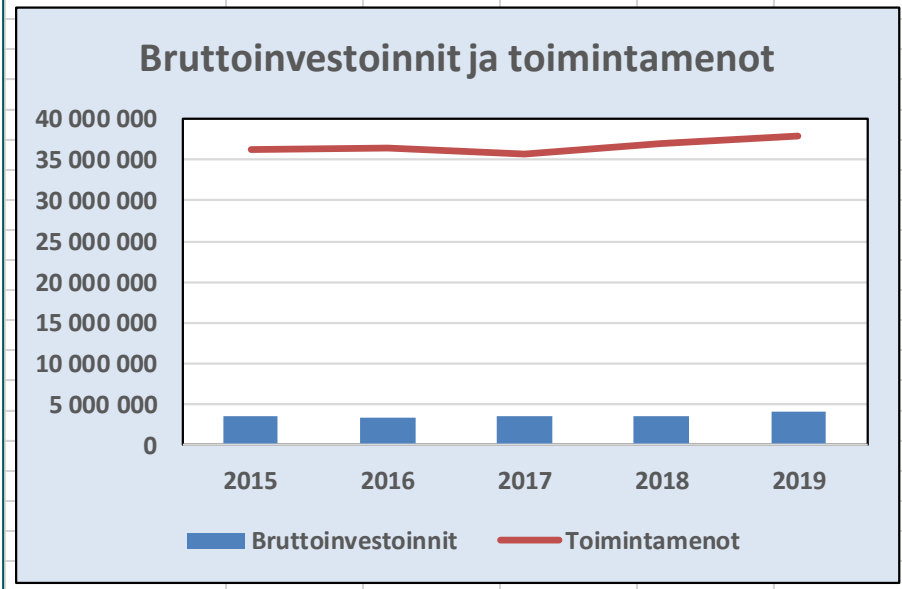
Teemoja

- ✓ Millainen vaikutus investoinneilla on kuntien käyttötaloudessa?
- ✓ Kuinka investointeja rahoitetaan – omasta taseesta, velkarahalla, omaisuuden myynnillä ja vuokralla vai kokonaan ulkoisesta taseesta?
- ✓ Kuinka investoituja kohteita ylläpidetään?
- ✓ Säästöpotentiaali; käyttöasteet, tarpeettomat tilat ja käyttökulut.
- ✓ Alaskirjaus yleisesti ja väestömuutosten vuoksi. Investoinnin riski – kuinka investointi määritellään kunnassa?
- ✓ Kiinteistöjen vaikutus arviointimenettelyyn
- ✓ → Kestävä investointitaso; tarve ja kyky.
- ✓ Sote ja käyttöomaisuus

Investointien merkitys käyttötaloudessa

→ aidot rahavirrat kuntien ja kuntakonsernien investointeihin

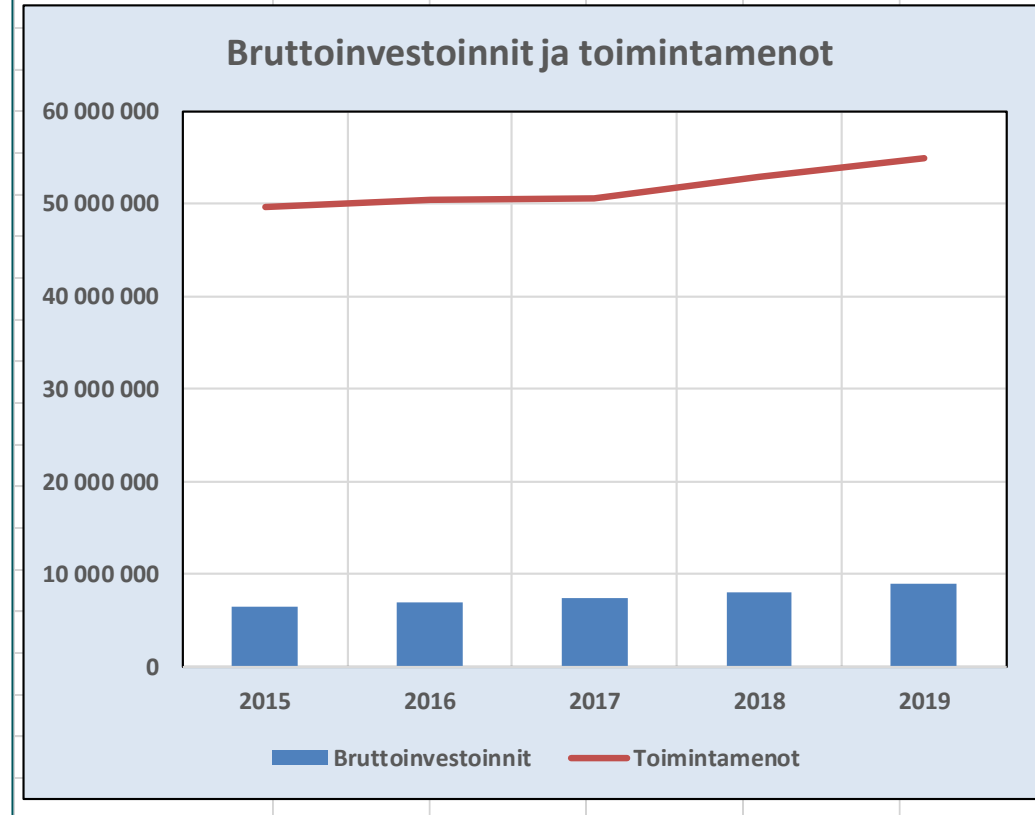
Peruskunnat	2015	2016	2017	2018	2019
Bruttoinvestoinnit	3 603 012	3 468 321	3 490 721	3 649 545	4 048 365
Toimintamenot	36 335 521	36 517 141	35 690 549	36 914 895	37 903 026
Suhde	9,9 %	9,5 %	9,8 %	9,9 %	10,7 %

Investointeihin suoraan käytettävät rahavirrat ovat olennaisia – investointimenot kohdistuvat erityisesti konserniin, joissa on muitakin kuin peruspalveluinvestointeja.

10.5.2021

Kuntakonsernit	2015	2016	2017	2018	2019
Bruttoinvestoinnit	6 478 210	6 997 627	7 342 003	7 989 989	8 899 552
Toimintamenot	49 619 881	50 418 429	50 642 020	52 927 942	54 871 181
Suhde	13,1 %	13,9 %	14,5 %	15,1 %	16,2 %

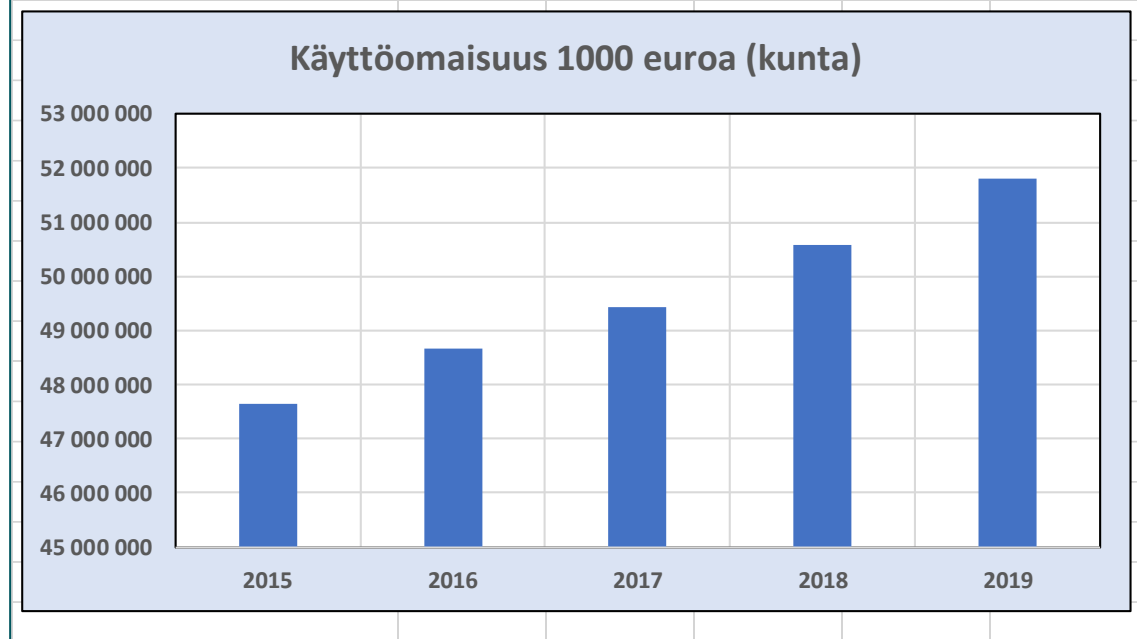
- ✓ Kunnat ovat investoineet paljon: investointimenojen suhde toimintamenoihin on suuri ja vastaa 4 – 9 veroprosenttiyksikön tuottoa vuodessa.
- ✓ Vaikka konsernin toimintamenot ovat huomattavasti suuremmat kuin peruskunnan toimintamenot, on investointien osuus toimintamenoista hyvin paljon suurempi kuin peruskunnissa.
- ✓ → kunnat investoivat konsernitaseeseen.
- ✓ → tutkimuskysymyksiä? Elinvoimainvestoinnit konsernissa ja niiden riskit

Mihin investoinnit ovat vaikuttaneet?

- kuntien käyttöomaisuuden kehitys ja poistot

2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Käyttöomaisuus	47 635 049	48 670 271	49 423 411	50 571 726	51 809 736
...josta rakennukset					14 229 529
...kiinteät rakenteet ja laitteet					9 060 327
		2015-2019			
Käyttöomaisuus eur/asukas	8 727	9 185	9 013	9 457	9 427
Poistot eur/asukas	381	399	400	410	420
Poistot eur/käyttöomaisuus	4,4 %	4,3 %	4,4 %	4,3 %	4,5 %

Peruskunnat	TP2019, 1000 e
Omajohtoinen rakentaminen: A. Asuinrakennukset yhteensä	626
Omajohtoinen rakentaminen: B. Muut rakennukset yhteensä	166 363
Omajohtoinen rakentaminen: C. Maa- ja vesialueet yhteensä	13 917
Omajohtoinen rakentaminen: D. Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	329 628
Omajohtoinen rakentaminen yhteensä (A+B+C+D+E)	517 387
Rakennuttaminen yhteensä	2 573 081
Rakennuttaminen: Asuinrakennukset	4 942
Rakennuttaminen: Muut rakennukset	1 352 324
Veroprocentin kertymä on noin 1 MRDE	

- ✓ Kuntien käyttöomaisuuden arvo on kasvanut investointien myötä – myös asukaslukuun suhteutettuna.
- ✓ Samaa tase-erää ei ole saatavissa konsernista.
- ✓ Kunnat ovat poistaneet – poistot euroa/asukas ja poistot/käyttöomaisuus ovat kasvaneet.
- ✓ Olisi saatava eroteltua myös satunnaiset poistot
- ✓ Kunnat ovat rakentaneet ja rakennuttaneet vuonna 2019 paljon, erityisesti muuta kuin asuinrakennuksia. Tilasto on saatavissa vain kunnista. Aikajakso saatavissa.

Kuntien investoinnit eri toimialoille

- ✓ Vuonna 2019 kunnat ovat investoineet jonkin verran opetukseen ja kulttuuriin (perusopetus) ja muihin palveluihin.
- ✓ Sosiaali- ja terveystoiminnan investoinnit ovat olleen hyvin pienet.
- ✓ Tarkempi jaottelu maantieteellisesti – useampi vuosi → kuinka paljon peruskunnilla on todellisuudessa sote-kiinteistöjä??

	Asuinra- kennukset	Asuinra- kennusten korjaus- investoinnit	Muiden rakennus- ten hankinta	Muiden rakennus- ten korjausinv.	Kiint rakenteet ja laitteet (hankinta)	Investoinn it yhteensä	Kohteet euroa	Kohteet kaikista	%:ia kaikista
Yleishallinto	26	0	181	15 662	491	25 390	16 360	64,4 %	0,5 %
Lasten ja perheiden palvelut	0	0	513	3 165	145	6 354	3 823	60,2 %	0,1 %
Ikääntyneiden palvelut	360	1 403	18 147	26 183	453	53 167	46 546	87,5 %	1,5 %
Vammaisten palvelut	0	24	1 698	1 783	299	5 568	3 804	68,3 %	0,1 %
Kotihoito	44	0	0	50	11	1 620	105	6,5 %	0,0 %
Työllistymistä tukevat palvelut	0	0	64	70	0	1 162	134	11,5 %	0,0 %
Päihdehuollon erityispalvelut	0	26	0	428	0	1 203	454	37,7 %	0,0 %
Perusterveydenhuolto	0	202	13 986	43 368	2 164	83 873	59 720	71,2 %	1,9 %
Erikoissairaanhoido	0	0	0	403	0	3 496	403	11,5 %	0,0 %
Ympäristöterveydenhuolto	0	0	0	453	0	578	453	78,4 %	0,0 %
Muu sosiaali- ja terveystoiminta	0	44	374	8 571	128	12 774	9 117	71,4 %	0,3 %
Sosiaali- ja terveystoiminta yhteensä	404	1 699	34 782	84 474	3 200	169 795	124 559	73,4 %	4,0 %
Varhaiskasvatus	16	176	137 270	90 095	3 459	247 254	231 016	93,4 %	7,4 %
Esiopetus	0	0	6 915	3 993	110	12 661	11 018	87,0 %	0,4 %
Perusopetus	0	105	404 580	338 955	12 098	817 786	755 738	92,4 %	24,3 %
Lukiokoulutus	0	14	25 614	21 157	444	53 164	47 229	88,8 %	1,5 %
Ammatillinen koulutus	0	8	3 944	15 062	26	31 482	19 040	60,5 %	0,6 %
Kansalaisopistojen vapaa sivistystyö	0	0	0	5 172	57	6 464	5 229	80,9 %	0,2 %
Taiteen perusopetus	0	0	69	33	0	336	102	30,4 %	0,0 %
Muu opetustoiminta	0	0	1 577	2 130	150	5 827	3 857	66,2 %	0,1 %
Kirjastotoiminta	0	344	18 852	21 971	1 204	49 624	42 371	85,4 %	1,4 %
Liikunta ja ulkoilu	0	54	39 496	70 200	82 026	220 413	191 776	87,0 %	6,2 %
Nuorisotoiminta	0	0	2 043	10 692	10	15 989	12 745	79,7 %	0,4 %
Museo- ja näyttelytoiminta	0	17	859	15 896	796	23 168	17 568	75,8 %	0,6 %
Teatteri-, tanssi- ja sirkustoiminta	0	0	36	6 007	74	7 153	6 117	85,5 %	0,2 %
Musiikkitoiminta	0	0	6	1 777	43	3 144	1 826	58,1 %	0,1 %
Muu kulttuuritoiminta	0	201	735	10 045	15	16 593	10 996	66,3 %	0,4 %
Opetus- ja kulttuuritoiminta yhteensä	16	919	641 996	613 185	100 512	1 511 058	1 356 628	89,8 %	43,7 %
Yhdyskuntasuunnittelu	0	0	389	3 171	24 557	40 067	28 117	70,2 %	0,9 %
Rakennusvalvonta	0	0	23	426	0	778	449	57,7 %	0,0 %
Ympäristön huolto	0	0	822	78	1 705	5 630	2 605	46,3 %	0,1 %
Liikenneväylät	0	0	2 289	2 133	917 692	997 642	922 114	92,4 %	29,7 %
Puistot ja yleiset alueet	0	0	325	4 197	103 911	125 824	108 433	86,2 %	3,5 %
Palo- ja pelastustoiminta	0	0	17 608	14 140	228	53 824	31 976	59,4 %	1,0 %
Lomituspalvelut	0	0	0	0	0	6	0	0,0 %	0,0 %
Tila- ja vuokrauspalvelut	969	3 909	17 980	26 268	2 073	150 967	51 199	33,9 %	1,6 %
Tukipalvelut	0	0	3 687	16 839	1 329	80 613	21 855	27,1 %	0,7 %
Elinkeinoelämän edistäminen	0	0	3 042	6 092	3 600	25 738	12 734	49,5 %	0,4 %
Vesihuolto	0	0	8 570	33 040	216 221	332 694	257 831	77,5 %	8,3 %
Energiahuolto	0	0	354	1 025	1 220	18 539	2 599	14,0 %	0,1 %
Jätehuolto	0	0	873	341	1 880	5 640	3 094	54,9 %	0,1 %
Joukkoliikenne	0	78	4 167	22 289	82 056	159 639	108 590	68,0 %	3,5 %
Satamatoiminta	0	0	77	365	14 746	15 560	15 188	97,6 %	0,5 %
Maa- ja metsätilat	0	0	0	0	7	11 687	7	0,1 %	0,0 %
Muu toiminta	257	227	5 865	23 794	10 203	330 480	40 346	12,2 %	1,3 %
Muut palvelut	1 226	4 214	66 071	154 198	1 381 428	2 355 328	1 607 137	68,2 %	51,8 %
Investoinnit yhteensä	1 672	6 832	743 030	867 519	1 485 631	4 061 571	3 104 684	76,4 %	100,0 %

Omaisuusmassojen koko

Kuntayhtymät	2017	2018	2019
Maa- ja vesialueet	97 116	108 867	124 202
Rakennukset	2 526 085	2 611 816	2 746 185
Kiinteät rakenteet ja laitteet	107 041	125 592	131 643
Koneet ja kalusto	430 320	442 964	448 405

Konsernit	2017	2018	2019
Maa- ja vesialueet	8 983 891	9 178 525	9 460 504
Rakennukset	33 961 903	34 698 686	35 127 621
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 596 480	14 137 058	14 730 374
Koneet ja kalusto	3 582 512	3 611 238	3 646 727

- Kuntayhtymien automaatiosiirto 2,7 MRDE, kuntien taseissa olevasta 35,1 MRDE:n erästä osa.
- Osan suuruudesta ei ole tietoa, (perus)kunnat eivät ole kuitenkaan investoineet soteen viimeisten vuosien aikana juuri lainkaan.

Sote-investoinnit kiinteään vs kaikki palvelut 2015-2019

Eräitä investointeja - sote ja kaikki yhteensä 2015-2019							
Sote	Asuinrakennusten hankinta	Asuinrakennusten korjausinvestoinnit	Muiden rakennusten hankinta	Muiden rakennusten korjausinvestoinnit	Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden hankinta	Yhteensä	%:ia kaikista
2015	4 072	2 680	97 840	120 719	3 129	228 440	9 %
2016	3 482	4 307	99 314	130 283	8 424	245 810	10 %
2017	1 513	5 072	103 672	132 660	8 406	251 323	10 %
2018	1 494	1 300	36 281	122 258	8 553	169 886	6 %
2019	404	1 752	43 829	90 060	9 066	145 111	5 %
Kaikki	Asuinrakennusten hankinta	Asuinrakennusten korjausinvestoinnit	Muiden rakennusten hankinta	Muiden rakennusten korjausinvestoinnit	Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden hankinta	Yhteensä	
2015	6 529	9 727	630 994	741 688	1 221 050	2 609 988	
2016	9 143	10 039	636 695	748 201	1 153 293	2 557 371	
2017	3 332	13 635	561 582	729 075	1 244 389	2 552 013	
2018	3 908	6 587	598 661	771 838	1 442 986	2 823 980	
2019	1 672	6 779	733 983	861 933	1 479 765	3 084 132	

Käyttötalouden ja rahoituksen suhde – kuinka investoinnit näkyvät kunnan tuloksessa ja taseessa?

- ✓ Investoinnit näkyvät perinteisessä mallissa käyttötaloudessa vain vähitellen (– ja siksi usein perustellaan, että investoinneilla ei ole merkitystä):
- ✓ Tulos heikkenee
 - ✓ Toimintakate (käyttötulojen ja –menojen erotus) yleensä heikkenee – vaikka kyseessä olisikin ”investointi” – toimintakatteeseen vaikuttavat kiinteistöjen huolenpidosta ja lämmittämisestä vaikuttavat menot – selkein tapa kohdentaa menot palveluille on sisäiset vuokrat, joiden pitäisi pitää sisällään kaikki käyttötalouteen vaikuttavat menot. Investointi olisi hyvä jakaa esimerkiksi peruspalvelun tarpeen ja silkan elinvoiman ja palvelurepertuaarin kasvattamisen näkökulmasta (peruskoulu vs kulttuuritalo).
 - ✓ Joissakin tilanteissa pääoman alaskirjaus tapahtuu toimintakatevaikutteisesti.
 - ✓ Varsinkin suurissa kaupungeissa ja erityisesti kehyskunnissa maan myymisellä on suuri vaikutus toimintakatteeseen. Tämä rahoittaa sekä tuloslaskelmaa mutta usein myös investointeja. Sisäisten vuokrien vertailtavuus on heikko - ja kaikki kunnat eivät vieläkaan peri sisäisiä vuokria Jos investointia varten otetaan lainaa, näkyy lainanhoitokustannus tulosvaikutteisesti korkomenoina ja rahoituslaskelmassa lainan lyhennyksenä (ei siis tulosvaikutteinen meno)
 - ✓ Teoreettisesti investointi voidaan rahoittaa myös rahavaroja purkamalla, jolloin investoinnin vaikutuksesta korkotulo pienenee.
 - ✓ Investointi jaksotetaan tuloslaskelmaan suunnitelman mukaisina poistoina ja alaskirjaustilanteessa ylimääräisinä poistoina.
- ✓ → **Investoinnit ovat keskeinen tekijä arviointikriteereissä, liian suuret investoinnit heikentävät tulosta ja tarpeettomiksi jäävät kiinteistöt uhkaavat suoraan kuntien tasetta**

Investointi ulkoiseen taseeseen näkyy vain toimintakatteessa. Olennaista arviointimenettelylle.

Investointien vaikutukset kuntien tuloslaskelmaan

Koko maa	2015	2016	2017	2018	2019
Toimintatulot	7 521 120	7 626 674	7 158 827	7 500 349	7 215 627
Toimintamenot	36 335 521	36 517 141	35 690 549	36 914 895	37 903 026
Toimintakate	-28 814 401	-28 890 467	-28 531 722	-29 414 546	-30 687 399
Tuloverot	18 443 219	18 807 344	18 806 334	18 664 568	19 142 606
Yhteisöverot	1 644 072	1 539 341	1 889 826	1 866 127	1 902 907
Kiinteistöverot	1 588 903	1 640 918	1 738 625	1 790 525	1 866 802
Verotulot yhteensä	21 676 194	21 987 603	22 434 785	22 321 220	22 912 315
Valtionosuus	8 196 322	8 792 091	8 503 554	8 456 755	8 640 795
Korkotulot	250 238	245 114	246 992	243 375	232 427
Muut rahoitustulot	359 922	334 540	404 655	394 647	523 755
Korkomenot	193 799	176 766	170 103	165 878	163 632
Muut rahoitusmenot	75 630	42 405	29 293	82 189	41 108
Rahoitus, netto	340 731	360 483	452 251	389 955	551 442
Vuosikate	1 894 704	2 695 145	3 266 069	2 065 203	1 747 616
Poistot	2 081 911	2 114 293	2 195 625	2 192 453	2 305 725
Satunnaiset tulot	346 559	334 182	152 502	45 943	403 902
Satunnaiset menot	15 730	21 859	29 743	26 114	9 885
Tulos	164 651	866 817	1 175 316	-24 311	-132 065
Korkomenon vaikutus	0,22	0,20	0,19	0,19	0,18
Poistojen vaikutus	2,34	2,34	2,44	2,46	2,54
Veroprosentti	20,74	20,81	20,91	20,98	21,07

	TP2019, 1000 e
Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	612 154
Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	1 002 434
Koneiden, kaluston ja laitteiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut	128 705
Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	35 664
Poltto- ja voiteluaineet	42 244
Lämmitys	301 285
Sähkö ja kaasu	342 147
Vesi	56 828
Kalusto	129 235
Rakennusmateriaali	104 507
Yhteensä	2 755 203
Veroprosentilla kerätään noin 1 MRD E	

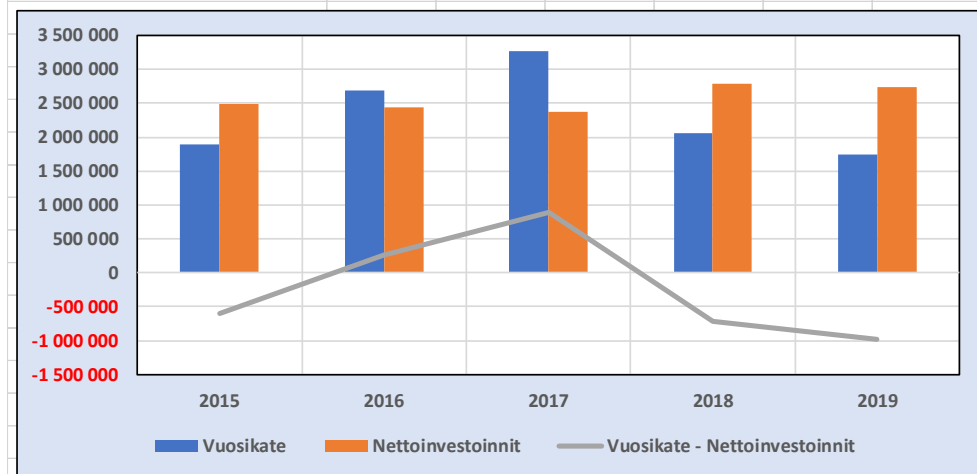
Sisäisten vuokrien ja poistojen osuus toimintamenoista			
	TP2019, 1000 e		
Sisäinen vuokra	2 802 830	6,58 %	
Poistot	2 316 656	5,44 %	
Henkilöstökulut	13 605 408		
Ostopalvelut	20 990 516		
Toimintamenot yhteensä	42 571 217		

- ✓ Korkomenoilla on vain pieni vaikutus, poistoilla suuri (poistojen tasot?) – korkotason nousu – korkoriski?
- ✓ Kiinteistöihin liittyvästä jaottelusta selviää suuret erät – aikasarjan tarve?
- ✓ Sisäisen vuokran ja poistojen suhde palveluihin olennainen
- ✓ → investoinneilla on suuri vaikutus käyttötalouteen.

Investointien rahavirrat

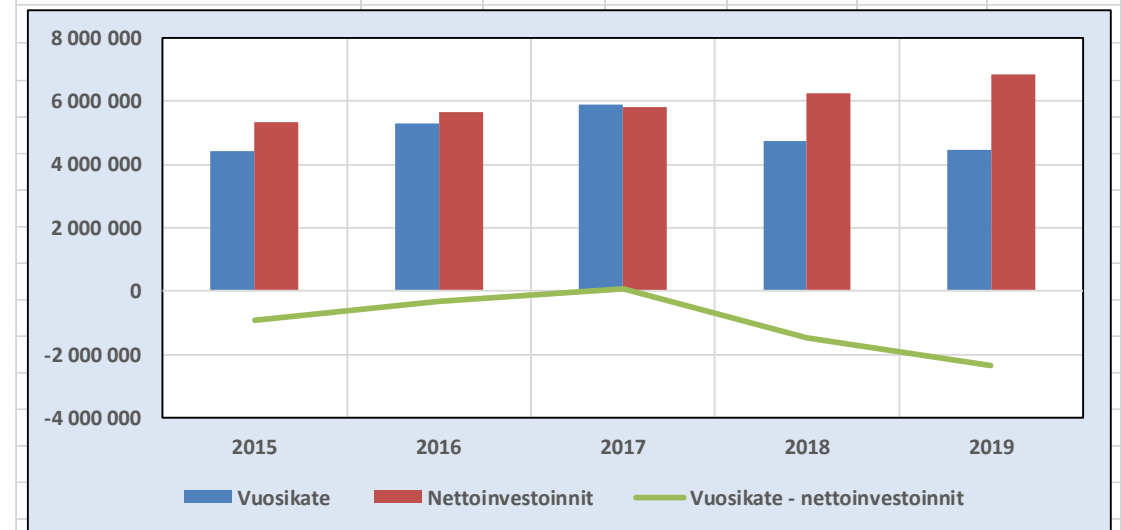
Säännöllisellä tulo-rahoituksella (vuosikate ja erityisesti siinä oleva myyntituoto)

	2015	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Vuosikate	1 894 704	2 695 145	3 266 069	2 065 203	1 747 616	11 668 737
Nettoinvestoinnit	2 491 926	2 434 419	2 379 265	2 784 173	2 733 060	12 822 843
Vuosikate - Nettoinvestoinnit	-597 222	260 726	886 804	-718 970	-985 444	-1 154 106

	2015	2016	2017	2018
Investointimenot	3 603 012	3 468 321	3 490 721	3 649 545
Maan ja veden myyminen	423 010	582 465	471 932	483 583
Prosenttia	11,7 %	16,8 %	13,5 %	13,3 %
Veroprosenttiyksikköä	0,46	0,62	0,50	0,51

Konserni	2015	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Vuosikate	4 433 665	5 294 661	5 910 261	4 738 081	4 476 884	24 853 552
Nettoinvestoinnit	5 351 588	5 640 556	5 826 620	6 237 260	6 831 446	29 887 470
Vuosikate - nettoinvestoinnit	-917 923	-345 895	83 641	-1 499 179	-2 354 562	-5 033 918

- ✓ Säännöllisellä tulo-rahoituksella on rahoitettu investointeja sekä kunnan että konsernin investoinneissa. Vuosikate ei ole riittänyt.
- ✓ Kuntien investointeja on rahoitettu myös maan myynnillä – millaisissa kunnissa?
- ✓ Maanvuokran merkitys?

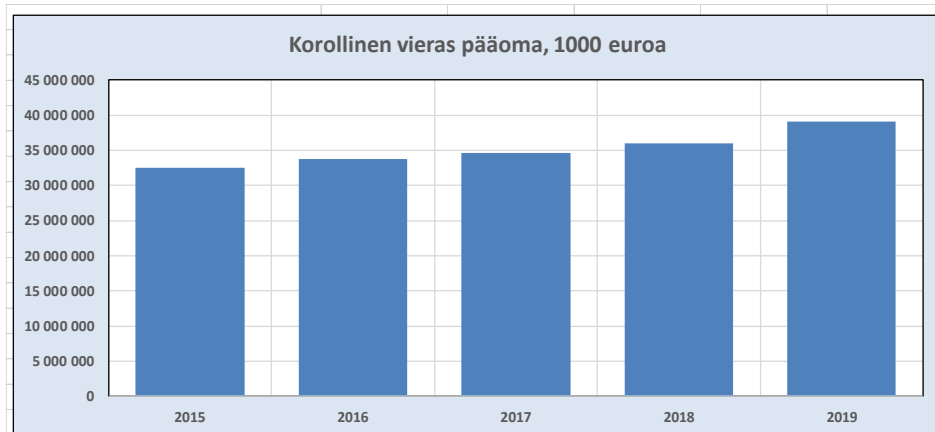
Investointien rahavirrat – vaikutus taseeseen (konserni)

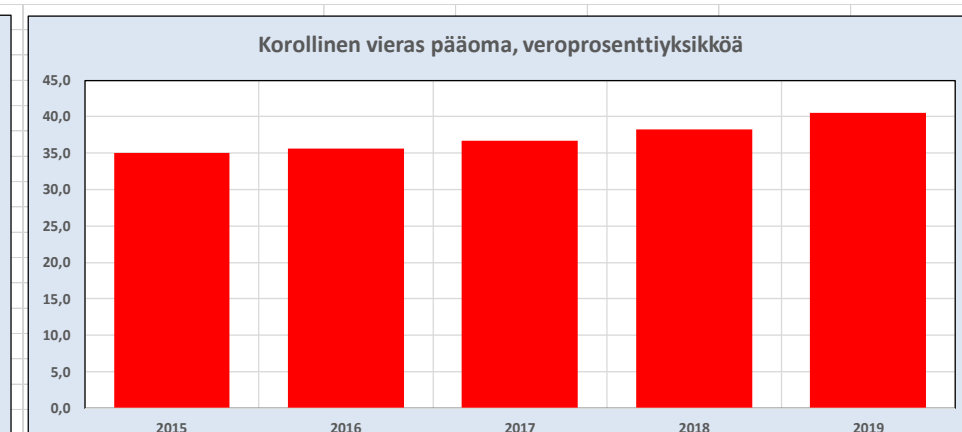
	2015	2016	2017	2018	2019
Rahat ja pankkisaamiset, arvopaperit, 1000 e	6 581 819	6 828 256	7 560 260	7 373 645	7 778 479

	2015	2016	2017	2018	2019
Rahat ja pankkisaamiset, arvopaperit, veroprosenttiyksikköä	7,1	7,2	8,0	7,8	8,1

	2015	2016	2017	2018	2019
Korollinen vieras pääoma, 1000 euroa	32 552 043	33 722 590	34 624 459	35 989 235	39 046 656

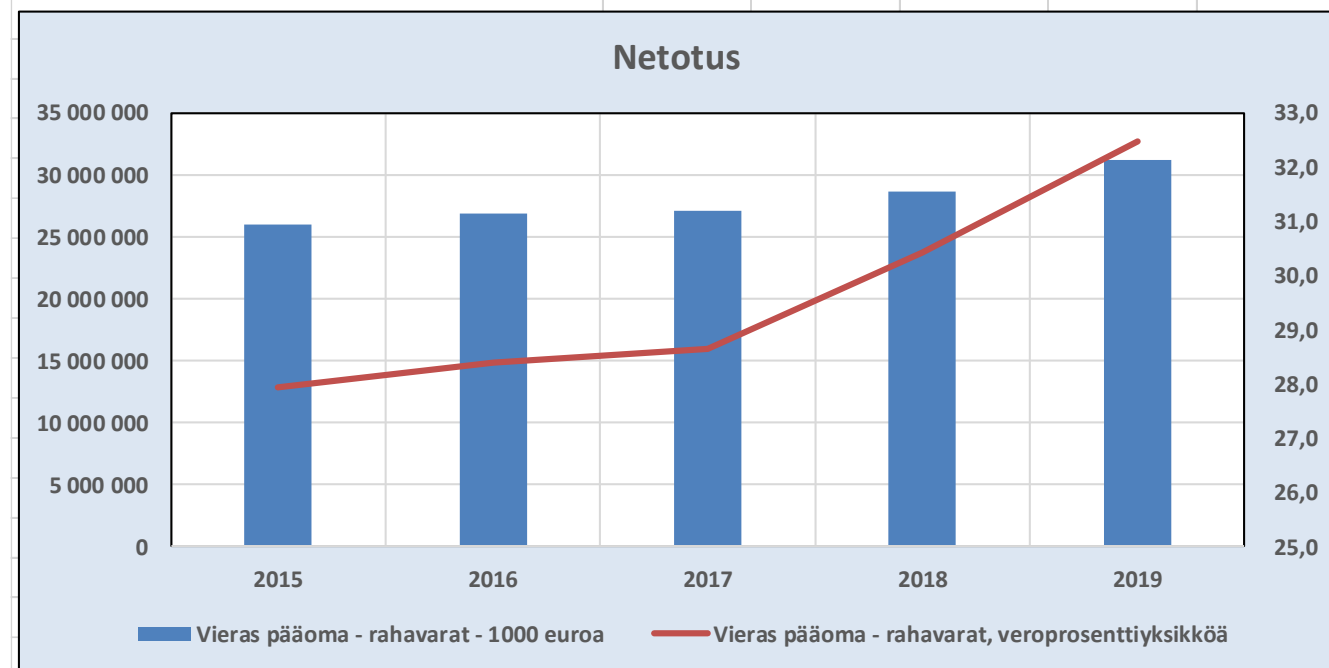

	2015	2016	2017	2018	2019
Korollinen vieras pääoma, veroprosenttiyksikköä	35,0	35,6	36,6	38,3	40,5

- ✓ Investoiminen on velkaannuttanut kunnat ja konsernit.
- ✓ Veroprosenttiyksiköiksi laskettuna velkaantuminen kertoo, kuinka paljon kunnat ovat velalla nostaneet veroja etukäteen.
- ✓ Perinteinen taseen purkaminen ei ole riittänyt →

Vaikutus taseeseen - Perinteinen pääoma + leasing (konserni)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vieras pääoma - rahavarat - 1000 euroa	25 970 224	26 894 334	27 064 199	28 615 590	31 268 177
Vieras pääoma - rahavarat, veroprosenttiyksik	27,9	28,4	28,6	30,4	32,5

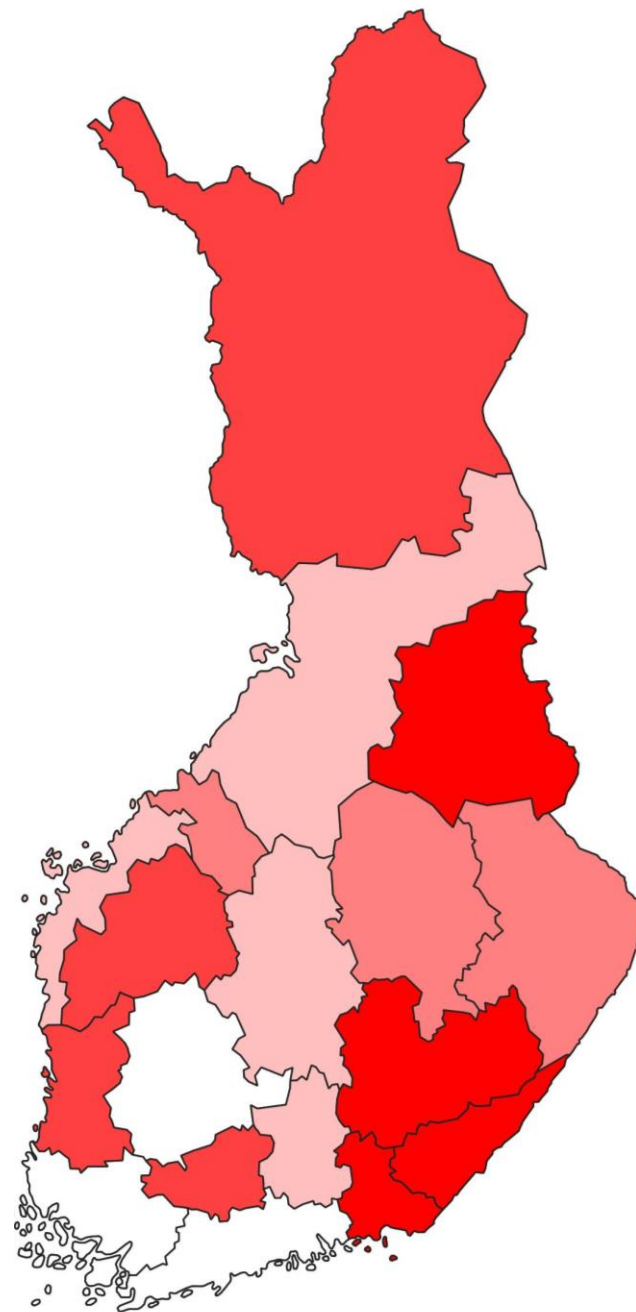

Konserni		Keskim.	Maksimi
TP2019	1000 e	euroa/asukas	eur/asukas
Vieras pääoma	32 611 444	5 934	14 738
Vuokravastuut	6 170 415	1 123	6 791
Yhteensä	38 781 859	7 057	15 137

- ✓ On turvauduttu myös vuokravastuisiin – näiden osuus konsernin vieraasta pääomasta on merkittävä.
- ✓ Millaisia sopimuksia? Millaiset kunnat? Poikkeavatko sopimukset toisistaan?

Alaskirjattava käyttöomaisuus

- ✓ Kuinka paljon on alaskirjattavaa? Mitä?
- ✓ Jos alaskirjataan, kuinka paljon käyttökustannukset vähenevät?
- ✓ Kuinka paljon menee alaskirjaukseen?
- ✓ Onko omaisuutta myytävissä?
- ✓ Kuinka alaskirjaus vaikuttaa arviointimenettelyyn?

Kuinka väestömuutos vaikuttaa käyttöomaisuuteen?

Muutos 2020-2030	0-v	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Kaikki yhteensä
Uusimaa	138	-5 131	-2 537	-15 843	844	7 301	12 536	51 557	7 526	47 160	21 531	125 082
Varsinais-Suomi	-120	-2 137	-997	-6 283	-956	397	718	-2 041	-4 790	16 478	5 620	5 889
Satakunta	-177	-1 701	-621	-3 670	-1 027	-239	101	-9 743	-4 893	7 034	2 405	-12 531
Kanta-Häme	-151	-1 385	-523	-3 513	-1 249	-439	108	-8 164	-1 779	6 632	2 046	-8 417
Pirkanmaa	-30	-2 049	-990	-7 668	-1 248	1 627	2 451	4 521	-3 457	16 995	5 830	15 982
Päijät-Häme	-127	-1 402	-462	-3 171	-977	-157	267	-7 676	-4 010	7 906	3 142	-6 667
Kymenlaakso	-155	-1 328	-407	-3 050	-969	-572	-502	-11 305	-3 116	5 737	1 934	-13 733
Etelä-Karjala	-71	-866	-318	-2 176	-683	-167	-180	-6 444	-2 342	4 355	1 223	-7 669
Etelä-Savo	-105	-1 016	-360	-2 268	-800	-544	-379	-10 446	-2 911	4 896	1 348	-12 585
Pohjois-Savo	-151	-1 662	-537	-3 776	-898	-100	-206	-11 484	-2 897	9 833	2 104	-9 774
Pohjois-Karjala	-66	-912	-382	-2 572	-709	-70	-387	-8 003	-2 572	6 595	1 610	-7 468
Keski-Suomi	-86	-1 740	-802	-5 278	-1 255	234	1 184	-5 729	-2 841	9 252	2 904	-4 157
Etelä-Pohjanmaa	-134	-1 667	-552	-4 062	-836	-210	327	-8 257	-3 219	7 592	1 450	-9 568
Pohjanmaa	-99	-1 138	-442	-2 415	-256	366	871	-2 278	-2 882	4 956	1 700	-1 617
Keski-Pohjanmaa	-51	-618	-267	-1 345	-261	201	321	-1 917	-1 407	2 563	701	-2 080
Pohjois-Pohjanmaa	-144	-3 124	-1 445	-10 277	-2 707	414	2 730	-5 988	-1 063	14 728	4 022	-2 854
Kainuu	-60	-595	-253	-1 433	-481	-98	31	-5 930	-1 367	2 883	569	-6 734
Lappi	-91	-895	-347	-3 156	-672	67	287	-9 240	-2 026	7 205	1 277	-7 591
Manner-Suomi	-1 680	-29 366	-12 242	-81 956	-15 140	8 011	20 278	-58 567	-40 046	182 800	61 416	33 508

	0-v	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Kaikki yht.
Uusimaa	-159	-695	-1 121	-853	539	1 293	971	527	334	2 763	2 986	658
Varsinais-Suomi	-22	-830	-1 237	-1 277	-285	276	-31	18	-456	1 844	1 490	108
Satakunta	-445	-1 446	-1 948	-1 813	-871	-76	-19	-512	-874	1 411	1 243	-305
Kanta-Häme	-894	-1 777	-2 388	-2 494	-1 323	-284	-89	-627	-430	1 907	1 528	-306
Pirkanmaa	159	-605	-1 205	-1 253	-132	686	273	193	-298	1 912	1 629	256
Päijät-Häme	-258	-1 277	-1 522	-1 811	-773	18	300	-439	-878	1 903	1 919	-144
Kymenlaakso	-848	-1 952	-2 691	-2 812	-1 421	-768	-368	-957	-851	1 837	1 429	-529
Etelä-Karjala	-344	-1 734	-2 294	-2 655	-1 238	-404	-466	-755	-799	1 812	1 303	-430
Etelä-Savo	-997	-2 582	-3 394	-3 372	-2 043	-1 072	-115	-1 467	-971	2 007	1 563	-742
Pohjois-Savo	-371	-1 528	-2 387	-2 094	-951	-120	-122	-750	-495	2 463	1 484	-281
Pohjois-Karjala	210	-1 207	-1 774	-1 948	-773	-161	-479	-548	-526	2 055	1 433	-204
Keski-Suomi	-174	-1 416	-2 219	-2 414	-795	259	201	-269	-511	2 124	1 729	-88
Etelä-Pohjanmaa	-817	-2 005	-2 553	-2 860	-1 020	-163	476	-702	-786	2 540	1 376	-327
Pohjanmaa	-432	-1 182	-1 269	-1 490	-150	424	318	-163	-1 001	1 945	1 443	-50
Keski-Pohjanmaa	-635	-2 032	-2 951	-2 458	-599	496	764	-553	-1 282	2 640	1 985	-264
Pohjois-Pohjanmaa	-109	-1 355	-2 379	-2 542	-1 049	291	547	-254	-112	2 276	1 728	-80
Kainuu	-464	-2 276	-3 019	-3 005	-1 322	-355	-13	-1 272	-641	1 794	1 108	-636
Lappi	-486	-968	-1 890	-1 839	-625	-4	-1	-749	-313	1 837	1 075	-295
Keskim. Koko maa	-223	-1 081	-1 649	-1 612	-311	500	406	-49	-316	2 192	1 896	125

	0-v	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Kaikki yhteensä
Uusimaa	-2 474 883	-56 157 229	-18 616 271	-86 657 071	30 810 275	79 495 856	102 731 293	530 115 883	61 104 780	397 482 609	163 881 081	1 201 716 322
Varsinais-Suomi	-82 211	-15 728 427	-4 810 866	-30 605 757	-3 931 821	4 182 012	-887 738	4 347 799	-26 695 685	96 722 554	30 129 151	52 639 012
Satakunta	-622 099	-10 644 578	-3 016 191	-17 803 301	-5 164 651	-501 748	-194 066	-49 190 875	-24 380 648	36 927 184	12 522 684	-62 068 290
Kanta-Häme	-945 455	-10 021 553	-2 870 498	-19 378 774	-6 225 044	-1 509 502	-709 684	-47 981 330	-9 891 335	38 826 403	11 431 334	-49 275 438
Pirkanmaa	692 539	-13 407 345	-5 430 366	-34 417 653	-2 083 455	12 319 598	9 179 477	53 326 509	-17 975 711	101 569 057	33 194 613	136 967 263
Päijät-Häme	-339 918	-8 870 740	-2 233 327	-16 951 524	-4 284 898	110 439	3 029 089	-40 168 486	-23 324 034	47 299 644	17 879 410	-27 854 343
Kymenlaakso	-792 216	-9 726 723	-2 844 635	-19 088 148	-5 903 078	-3 591 174	-2 613 964	-69 405 717	-20 238 500	39 747 862	11 931 495	-82 524 799
Etelä-Karjala	-257 219	-6 770 404	-1 883 295	-13 774 214	-3 928 484	-1 421 210	-3 122 920	-42 704 729	-13 714 280	28 427 090	7 794 385	-51 355 279
Etelä-Savo	-723 727	-9 944 405	-2 763 039	-17 600 643	-6 634 113	-3 922 079	-708 579	-81 696 510	-20 920 416	38 900 388	11 393 088	-94 620 035
Pohjois-Savo	-627 683	-13 570 670	-4 431 754	-24 367 149	-6 481 843	-916 352	-1 596 240	-83 379 744	-16 336 600	70 859 995	14 893 977	-65 954 064
Pohjois-Karjala	232 056	-6 752 067	-2 045 770	-13 860 985	-3 243 830	-762 203	-4 248 123	-39 472 884	-11 751 224	40 600 031	9 892 987	-31 412 011
Keski-Suomi	-358 069	-14 978 292	-4 820 701	-32 527 373	-6 396 925	2 383 700	3 642 025	-35 546 387	-17 361 911	63 213 690	18 974 387	-23 775 856
Etelä-Pohjanmaa	-1 160 787	-14 679 957	-3 873 153	-27 359 202	-5 933 080	-1 052 930	4 737 608	-57 686 193	-18 940 887	56 464 397	11 118 513	-58 365 671
Pohjanmaa	-683 383	-9 652 288	-2 156 121	-15 890 517	-912 930	2 766 403	3 646 525	-13 996 025	-19 715 856	36 456 738	11 226 724	-8 910 731
Keski-Pohjanmaa	-386 914	-6 402 743	-1 938 598	-10 138 575	-1 424 117	1 353 445	2 962 449	-16 808 830	-9 967 175	19 844 749	5 511 734	-17 394 575
Pohjois-Pohjanmaa	-416 697	-26 169 450	-9 312 709	-61 611 737	-15 067 186	4 854 605	15 339 006	-50 359 792	-5 257 182	90 999 286	24 272 224	-32 729 631
Kainuu	-190 993	-4 876 106	-1 376 751	-8 736 257	-2 340 703	-730 116	-44 234	-36 289 619	-6 737 416	16 573 054	3 604 716	-41 140 428
Lappi	-620 497	-6 404 187	-2 598 828	-15 740 423	-3 080 727	-21 143	-7 453	-59 179 601	-7 211 576	38 192 713	7 404 633	-49 767 089
	-9 758 154	-244 757 166	-77 022 874	-466 509 302	-52 226 609	93 037 603	131 134 478	-136 076 529	-209 811 660	1 259 107 443	407 057 135	694 174 358
Kasvat	924 596	0	0	0	0	30 810 275	107 466 058	145 267 473	587 790 191	61 104 780	1 259 107 443	1 391 322 597
Taantuvat	-10 682 750	-244 757 166	-77 022 874	-466 509 302	-83 036 884	-14 428 456	-14 133 000	-723 866 720	-270 916 440	0	0	-697 148 240

Yhdistetty taso

-742 - -368

-368 - -292

-292 - -156

-156 - 0

0 - 658

Yhdistetty taso

maakuntakarttaan Tauli

Maakunnat 2021 (1:4 500 000)

Uusi tapa investoida: Investoinnit omaan taseeseen vs ulkoiseen taseeseen

- ✓ Kunnat ovat alkaneet siirtää investointeja pois taseestaan ulkoisen toimijan taseeseen. Yksi peruste menettelylle oli arviointimenettely, jossa konsernin lainakannalla on merkitys.
- ✓ Ulkoinen toimija laskuttaa investoinnin kulut vuokrana. Kunta voi ostaa myös investointien huolenpitopalvelut ulkoiselta toimijalta – nämäkin näkyvät vuokrana.
- ✓ Hankkeissa on erilaisia sopimuksia, eniten kunta vapautuu kaikenlaisesta rahoitus- ja toiminnallisesta vastuusta PPP-ratkaisuissa (PPP-Private-Public-Partnership).
- ✓ Nämä hankkeet eivät näy lainakannassa, ne näkyvät vain liitetietoihin merkittyinä vuokravastuina. Vuokravastuut on kerätty ensimmäisen kerran arviointimenettelyn vuoksi vuonna 2020.
- ✓ → On suuri intressi tietää, kuinka paljon investointeja on kunnan omassa taseessa ja ulkoisessa taseessa sekä huolenpitotavat ja likvidointihetken tilanne. Kuinka vastuuta tarkastellaan vuonna x, jos sopimus tehdään x+15 vuodeksi?

Arviointikriteerit

Konsernin kriisimittarit	TP 2018	TP 2019	TP 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Peruskunnan alijäämä	4 089	1 701	2 823	-240	-3 356	-7 049	-9 370	-11 758	-14 715	-18 296	-22 507	-30 422	-39 240
..Alijäämää 4 peräkkäisenä vuonna				Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Konsernin alijäämä €/as	1 333	1 149	1 273	965	648	267	25	-228	-546	-936	-1 401	-2 278	-3 268
... 500 €/as ja 1000 €/as		Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Konsernivuositote / poistot		67 %	124 %	69 %	68 %	61 %	79 %	78 %	70 %	62 %	54 %	6 %	-6 %
Kunnan veroprosentti		21,25	21,25	21,50	21,50	8,24	8,24	8,24	8,24	8,24	8,24	8,24	8,24
Kons. lainakanta ja vuokravast.		7 742	7 930	8 287	8 817	9 247	9 539	9 841	10 209	10 649	11 160	11 945	12 441
Kons. Laskennallinen lainanhoitok.		61 %	116 %	64 %	60 %	52 %	64 %	62 %	55 %	47 %	40 %	9 %	3 %
Konsernivuositote / poistot			Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Kunnan veroprosentti			Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. lainakanta ja vuokravast.			Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty	Ei täyty
Kons. Laskennallinen lainanhoitok.			Ei täyty	Ei täyty	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy	Täyttyy
Montako		0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2

- ✓ Investoinnit voivat heikentää peruskunnan alijäämää (tuloksen kautta, poistojen kautta)
- ✓ Konsernin alijäämää – kuten peruskunta
- ✓ Konsernivuositote / Poistot – kuten alijäämä
- ✓ Veroprosentti – ainoastaan yleisen rahoitustarpeen kasvusta, veroprosenttia nostamalla harvoin rahoitetaan investointia, vaikka se onkin viimesijainen muoto
- ✓ Lainakanta ja vuokravastuut, laskennallinen lainanhoitokate – investointien rahoitustapa, tapa järjestää ylläpitopalvelut.

Omaisuus- ja velkaerien siirrot

EL:”Nämä tapahtuvat tämän hetkisen virallisen tiedon perusteella vuoden 2022 aikana, koska hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023.”

- Sairaanhoidopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät siirtyvät hyvinvointialueille varoineen ja velkoineen.
- Kuntien ja muiden kuntayhtymien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen käytössä oleva irtain omaisuus, sopimukset ja siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka siirtyvät hyvinvointialueille ilman korvausta.
- ✓ → Siirroilla oikaistaan peruspääomaa, jolloin ne eivät ole tulosvaikutteisia.
- Hyvinvointialue vuokraa kunnilta niiden omistukseen jäävät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitilat siirtymäajaksi (3 vuotta ja yhden vuoden optio).
- Sairaanhoidopiireiltä ja erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille siirtyville lainoille myönnetään valtiontakaus, jolla turvataan velkojen asema ja säilytetään lainat nollariskiluokassa.
- Siirrot toteutetaan kuntien ja kuntayhtymien laatimien selvitysten pohjalta.

Mitä tarpeita kunnissa on ratkottu

”xxx: Halutaan varmistaa palvelut kunnassa”

- Halukkuus ja edellytykset omistaa
- Kuntien intressi investoida sote-kiinteistöihin
- Kyse on myös juridiikasta – saavatko kunnat enää investoida sote-kiinteistöihin?
- Kyse on omistamisen järkevyydestä – onko kunnan perustehtävä omistaa?
- Motiivi: Kunta haluaa varmistaa, että siellä on ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen palveluita ennen uudistusta ja uudistuksen jälkeen.
- Kunta rakentaa *ulkoiseen* taseeseen 7 miljoonan euron rakennuksen, jonka ylläpidosta kunta vastaa itse.
- Kunta luottaa siihen, että hyvinvointialue jättää palvelut xxx kunnan alueelle ja vuokraa rakennukset palveluihinsa.

Mitä tarpeita kunnissa on ratkottu

”YYY: Halutaan sopeuttaa, mutta uudistus ja arviointimenettely sekoittavat tilanteen”

- Kannattavuus lakkauttaa toiminta ennen uudistusta ja hyötyä (jonkin verran) tulo/meno –siirtymästä uudistuksen jälkeen
 - Tehottoman ja kalliin palvelun lakkauttaminen hyödyttää heti YT-alueen käyttötaloutta
 - Rakennuksen käyttömenojen poistuminen
 - Alaskirjausriski laiskasta käyttöomaisuudesta
 - Hyvinvointialue vuokraa rakennusta uudistuksen alusta ainakin kolmen vuoden ajan
- VS
- Palvelu pidetään ja hyvinvointialue vuokraa tilan
 - Alaskirjaus toteutunee joka tapauksessa.

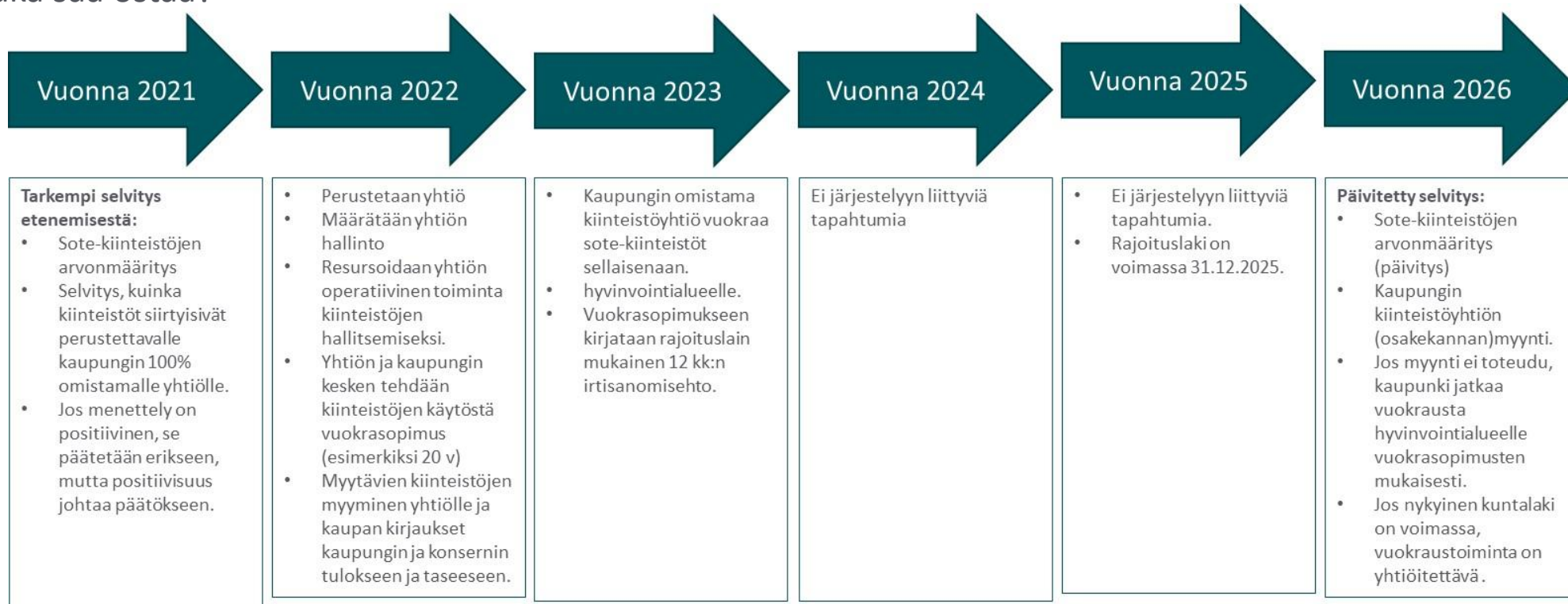
- Kunta haluaa sopeuttaa talouttaan. Selkeä keino, josta tulisi vuotuinen 300.000 euron säästö, olisi lakkauttaa oma kymmenpaikkainen vuodeosasto. Osasto toimii omissa tiloissa, jotka on taseessa kohdennettu perusturvan tilaksi.
- Kannattaako kunnan maksaa kaksi vuotta kalliista palvelusta liikaa ja odottaa, että hyvinvointialue ottaa tilan haltuunsa uudistuksen toteuduttua kolmeksi vuodeksi, vaikka se lakkauttaakin palvelun?

Mitä tarpeita kunnissa on ratkottu

”XYZ: Halutaan sopeuttaa/selkiyttää omistuksen roolit, mutta uudistus ja arviointimenettely hämmentävät tilanteen”

- **Teemat:** Myyminen ulos – toiminta omassa vai ulkoisessa taseessa - onko omistaminen tarkoituksenmukaista vai käyttää pääomat johonkin muuhun
- Kiinteistöjen kunnossapito ja käyttökustannukset
- Kuka saa ostaa?

✓ Kunta haluaa sopeuttaa talouttaan ja selkeyttää sote-kiinteistöjen omistusta. Kaupunki on yhtiöittämässä sote-kiinteistöjen omistuksen perustettavalle osakeyhtiölle. Kiinteistönhuolto on lopullisesti miettimättä. Soten epävarmuuden – mm rajoittamislaki – työ tehdään askeltaen.

FCG

Hyvän elämän tekijät

Talouden koulutustarjontaa 2021

Taloustorstai 10.5.2021

FCG.

Ajankohtaispäivät verkossa

– Kevät ja kesä 2021

Arvonlisäverotuksen peruskurssi

- 11.-12.5.

Talous- ja veroennustepäivät

- 17.5.

Kirjanpitäjien neuvottelupäivä

- 18.5.

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutus

Webinaarit

– Kevät ja kesä 2021

Taloushallinnon vastuuhenkilön perehdytyspäivä

- 11.5.

Investointien hallinnointi, talous ja valvonta

- 25.5. ja 2.6.

Toimialan talousarviovalmistelu 2022 - mitä uutta huomioon?

- 8.6.

Kuntien ja kuntayhtiöiden vakuutuspäivä

- 19.8.

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutus

Koulutusohjelmat – 2021

Kunta-alan Controller 2021 –koulutusohjelma

- I: 19.-20.5. Webinaari
- II: 24.-25.8. Webinaari
- III: 14.-15.10. Helsinki; Laskentafoorumi

Kunta-alan laskentatoimen koulutusohjelma

- I: 8.-9.9.
- II: 1.-2.12.
- III: helmikuu 2022
- IV: toukokuu 2022

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutus

Tulossa - Syksy 2021

Hallinto-, henkilöstö- ja talousjohdon konferenssi

- 26.-27.8.

Laskentafoorumi

- 14.-15.10.

- TIETOA
- TAITOA
- NÄKEMYSTÄ

LISÄTIEDOT JA
ILMOITTAUTUMINEN:
www.fcg.fi/koulutus

FCG.

Hyvän elämän tekijät

Seuraava
Taloustorstai
3.6.2021
klo 9.30

Tervetuloa!

